

# PASSA

**TYGODNIK SĄSIADÓW**

URSYNÓW • MOKOTÓW • WILANÓW • LESZNOWOLA • PIASECZNO • KONSTANCIN - JEZIORNA

8 kwietnia 2021    czasopismo bezpłatne    Nr 14 (1054)

www.passa.waw.pl

WYCHODZI OD 2000 ROKU!

ISSN 1640-405X

**Pracownia Kucharek Szczęść**

Zamów on-line na [www.kucharekszesc.pl](http://www.kucharekszesc.pl)

Zamów telefonicznie (22) 855 00 55

**Tefal**

- SKLEP TEFAL Royal Wilanów  
ul. Klimczaka 1, Warszawa
- SKLEP TEFAL  
Al. KEN 83, Warszawa
- SKLEP TEFAL  
ul. Belgradzka 3, Warszawa

Czyt. str. 3

FOTO BOGUSŁAW LASOCKI

# Zgorzale na ratunek!

Czyt. str. 6



## Coraz bliżej POW



FOT. GDDKiA/KRZYSZTOF NALEWAŃSKI

Czyt. str. 4

Rodzina Przychodnia

NFZ  
Narodowy Fundusz Zdrowia

+48 664 370 314 (22) 382 70 14

Serdecznie zapraszamy!

Naszym pacjentom zapewnimy wizyty nawet w dniu zapisu!

KONTAKT:  
ul. Dereniowa 9, 02-776 Warszawa  
Pon-Pt: 8:00 - 18:00



[rodzinnaprzychodnia.eu](http://rodzinnaprzychodnia.eu)

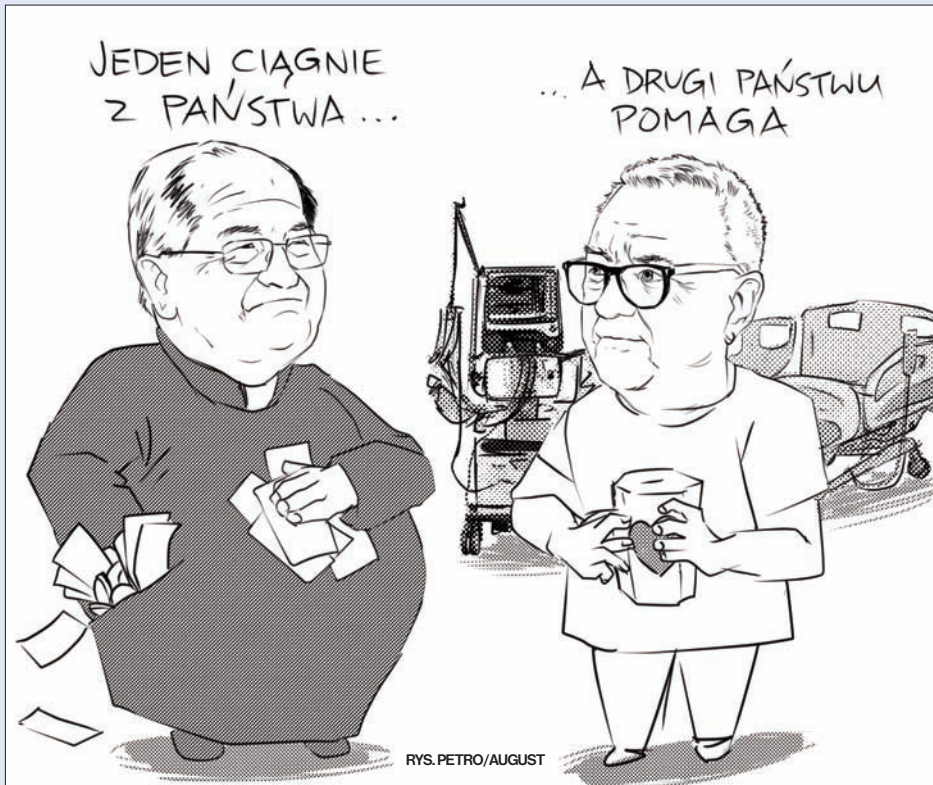
**ONKOLOG**  
WIZYTY STACJONARNE  
KONSULTACJE - SKUTECZNE LECZENIE

# Nie sutanna zdoła człowieka...



ordynariuszami – a jednocześnie ordynusami – jak, pożałujcie Boże, arcybiskup Sławoj Leszek Głódź. Ten ostatni – zanim objawił całą swą chciwość i chamstwo w Gdańsku – zdążył w nie mniejszym stopniu skompromitować się w Warszawie. Dlatego z mojego punktu widzenia różnica między Nyczem a Głódziem jest taka, jak między dokonaniem budowlanym Kazimierza Wielkiego a wiejską „sławojką” z okresu międzywojnia, z której smród rozchodził się na całe obojętności. Publiczność nieprzypadkowo obdarzyła kształconego w Rzymie bon-vivanta przydomkiem „Flaszka-Głódź”, zastanawiając się przy tym, jakim cudem państwo polskie dało najpierw temu birbantowi i hipokrycie generalski stopień i pensję, a potem wojkową emeryturę. Dopiero papież Franciszek wlepił gagatkowi z Podlasia kościelną karę. Niepoprawny zgrywas Jerzy Urban stwierdził przed laty, zaraz po nominacji Głóździa na biskupa połowego i generała, że dla zachowania równowagi w służbach mundurowych Wojsko Polskie powinno było zażądać, by któregoś z generałów normalnej służby uczynić biskupem...

W najbliższych dniach będziemy mieli kolejny festiwal zakłamania, gdy zainicjują się obchody 11. rocznicy katastrofy rządowego samolotu Tu 154M pod Smoleńskiem, w której zginęło 96 osób. Po jedenastu latach analiz wiemy na pewno, że inicjatorem i głównym organizatorem nieodpowiedzialnego pod wieloma względami lotu do Smoleńska była kancelaria prezydenta RP, a na pokładzie lądującej w gęstej mgłę maszyny z wojskowym pilotem za sterami znajdowali się zwierzchnicy całych sił zbrojnych



oraz dowódca sił powietrznych, mieszkaniec Ursynowa. Jak wynika z opublikowanych nagrań, pilot prosił o ewentualną decyzję, by w tych trudnych warunkach nie lądować na mocno podniszczonym i już formalnie wyłączonym z użytkowania lotniczym demobilu o nazwie Siewiernyj, ale się takiej decyzji nie doczekał. Zaryzykował zniżanie i w efekcie wszyscy pasażerowie oraz cała załoga poszli do piachu, zaś społeczeństwo polskie podzieliło się na tych, którzy dostrzegają całe bałaganiarstwo, związane z owym lotem, i na tych, którzy wierzą, że do katastrofy do-

szło w następstwie dokonanej z premedytacją zamachu. Ci drudzy stworzyli nawet pewien rodzaj „religii smoleńskiej”, lecz od niedawna jakby trochę zamilkli, zawstydzeni, że tak bardzo opóźnia się ogłoszenie mającej przedstawić prawdę o katastrofie – Ewangelii według św. Antoniego i otaczających go proroków. Jeśli się weźmie pod uwagę straty w ludziach i sprzęcie (w ślad za świeżo wyremontowanym tu-polem, który spadł pod Smoleńskiem, zmarnowano w kraju drugi egzemplarz tej maszyny) oraz kwestie pogrzebów i odszkodowań, można dojść do wniosku, że był to

chyba najkosztowniejszy lot w historii Polski. I zapewne dla uczczenia tego rekordu szefowi wyprawy i jego małżonce urządzono prestiżowy pochówek na Wawelu. Bo zgodnie z tradycją najbardziej się w Polsce ceni kłeski i niepowodzenia. Takie sukcesy, jak rekordowa zbiórka kierowanej przez ursynowianina Jurka Owsiaaka Wielkiej Orkiestry Świątecznej pomocy, znajdują odzwierciedlenie wyłącznie w mediach niezmuszanych za pomocą politycznego knebla do przemilczania pewnych tematów. A wielka szkoda, że niektórzy próbują ignorować

ważną najszlachetniejszą i najbardziej gremialną społeczną akcją w Polsce po 1989 roku, mimo że pieniądze przekazywane dobrowolnie przez ofiarodawców na wspomnienie służby zdrowia przynoszą realną korzyść. Akurat w przeciwieństwie do kasy przelewanej przez różne instytucje państwowe na sfinansowanie przedsięwzięć obecnego lidera polskiego wstecnictwa – toruńskiego kombinatora – Tadeusza Rydyzka, tytułowanego ojcem. W bezlitosnych mediach społecznościowych przypomina się dziś, że w roku 1998 obecny „naczelnik Polski” Jarosław Kaczyński tak się wyraził o Rydyżkowej rozgłośni na łamach „Gazety Polskiej”: „Radio Maryja jest dziś głęboko antyzachodnie, niechętnie nastawione do hierarchii kościelnej, prorosyjskie, wcale nie niezłotliwe PRL”. O dziwo, we wrześniu 2020 roku, zamiast krytyki, z ust Jarosława padło czło-bitne stwierdzenie: „Trzeba dziękować /.../, trzeba się w pas kłaniać ojcu dyrektorowi. Ja to czynię w imieniu mojej partii, w imieniu tych wszystkich, którzy nas poparli w ostatnich wyborach, czyli w imieniu milionów Polaków”.

No cóż, niezbadane są wyroki boskie i mało kto jest też w stanie nie pogubić się na krętych ścieżkach polityków różnej maści. Piastujący teraz państwową funkcję wicepremiera Jarosław Kaczyński wszedł przecież na scenę ogólnopolską po plecach Lecha Wałęsy, by z czasem pokazać mu demonstracyjnie własne plecy. To rozsada podobna do późniejszego posunięcia związanego z Rydyżkiem. Tylko w drugą stronę...

**MACIEJ PETRUCZENKO**  
PASSMITA  
naczelnik@passa.waw.pl



**SMB „IMIELIN” ul. Malinowskiego 5  
02-776 Warszawa**

**ogłasza przetarg nieograniczony na:**

**Wykonanie remontu klatek schodowych  
w budynkach przy ul. Dereniowej 4 i 13,  
Miklaszewskiego 11, oraz Wasilkowskiego 1A.**

Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia można nabyć w siedzibie Spółdzielni (pokój 25) za odpłatnością 50 zł.

**Termin składania ofert i wpłaty wadium**  
upływa 04.05.2021 r. do godz. 9.30

**Miejsce składania ofert:** w siedzibie Spółdzielni, pokój nr 25.

Otwarcie ofert nastąpi w siedzibie Spółdzielni pok. 22  
w dniu 04.05.2021 r. o godz. 10.00

**Wymagane wadium:** od 5 000 do 12 000 zł za budynek,  
szczegóły w SIWZ.

Wadium należy wpłacić na konto PKO BP  
nr 60 1020 1169 0000 8102 0011 2151.

**Informacje w sprawach przetargu** udzielane są telefonicznie  
– tel. 22 641 59 91 w. 126

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia  
lub zawieszenia przetargu na okres do trzech miesięcy  
bez podania przyczyny.



## Prawo i my

Rozwód, śmierć, a dziedziczenie

**Mój tata zmarł w trakcie sprawy o rozwód z moją macochą. Z tego co mi wiadomo tata miał wszelkie podstawy by żądać rozwodu z jej wyłącznej winy w takim kierunku prowadzona była sprawa. Śmierć taty spowodowała umorzenie sprawy o rozwód. Niestety tata nie pozostawił testamentu i wychodzi na to, że macocha będzie dziedziczyła łącznie z nami, jego dziećmi. Czy jest prawna możliwość niedopuszczenia do dziedziczenia przez macochę?**

Jednym ze skutków prawomocnego wyroku rozwodowego jest to, iż eks małżonkowie nie zaliczają się do grupy spadkobierców ustawowych nawzajem po sobie. W świetle prawa spadkowego stają się dla siebie osobami obcymi. Oczywiście każde z eks małżonków może uczynić spadkobiercą drugie z nich, na mocy testamentu.

Zdarza się tak, że spadkodawca nie pozostawił testamentu i zmarł nagle w trakcie sprawy rozwodowej. Śmierć małżonka w trakcie sprawy (nawet już po zapadnięciu wyroku rozwodowego, ale przed jego uprawomocnieniem) spowoduje umorzenie postępowania w sprawie i do rozwodu nie dojdzie - wynika to z art. 446 kodeksu postępowania cywilnego. W świetle prawa spadkowego pozostały przy życiu małżonek nadal będzie więc małżonkiem i należeć będzie do grupy spadkobierców ustawowych. W takiej sytuacji każdy z pozostałych spadkobierców ustawowych, który dziedziczy w zbiegu z tym małżonkiem może żądać wyłączenie od dziedziczenia. Wyłączenie następuje na mocy orzeczenia sądu, a termin do wytoczenia powództwa wynosi sześć miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o otwarciu spadku (śmierci spadkodawcy), nie więcej jednak niż jeden rok od otwarcia spadku.

Pozostały przy życiu współmałżonek będzie wyłączony od dziedziczenia, pod warunkiem, że spadkodawca wystąpił o orzeczenie rozwodu lub separacji z jego winy, a żądanie to było uzasadnione. Uzasadnione żądanie oznacza to, że muszą być spełnione wszystkie przesłanki orzeczenia rozwodu lub separacji z winy współmałżonka lub z winy obu stron. Nieistotnym przy tym jest które z małżonków wytoczyło sprawę o rozwód i czy żądanie dotyczyło stwierdzenia wyłącznej winy małżonka spadkodawcy, czy winy obydwu stron.

Warto pamiętać, że testament, w którym testator powołał współmałżonka na spadkobiercę zachowuje moc nawet po rozwodzie. Jeśli nie zostanie odwołany w trakcie sprawy rozwodowej lub po orzeczeniu rozwodu to eks współmałżonek będzie jak najbardziej dziedziczył, w zakresie wskazanym w testamencie. W przypadku bowiem istnienia testamentu instytucja wyłączenia od dziedziczenia nie znajduje zastosowania.

**Magdalena Rogalska - radca prawny**

Autorka prowadzi indywidualną Kancelarię Radcy Prawnego na Ursynowie




#SKUTECZNIE POSPRZATANE

# PŁACIMY ZA ELEKTROŚMIĘCI VOUCHERAMI\*:

50 zł za małe AGD | 100 zł ekspresy ciśnieniowe do kawy

Zadbamy o ich odpowiednią utylizację.

\* Szczegóły u doradcy



SKLEP TEFAL Royal Wilanów  
ul. Klimczaka 1, Warszawa



SKLEP TEFAL  
Al. KEN 83, Warszawa



SKLEP TEFAL  
ul. Belgradzka 3, Warszawa

[www.adgaz.net](http://www.adgaz.net)



## MECHANIKA SAMOCHODOWA

naprawy silników, zawieszenia, sprzęgła rozrządy, przeglądy okresowe



GAZ

## INSTALACJE GAZOWE

systemy holenderskie, włoskie, polskie  
Koltec, Prins, Vialle, BRC, Stag



## TŁUMIKI



## WYMIANA OPON

### WIELKA PROMOCJA

Bezpłatna kontrola stanu technicznego auta.  
Instalacje LPG IV generacji od 1800 zł.

Piaseczno, ul. Wiśniowa 8a;

tel. 22 711 0478  
509 19 19 29

# KROWN®

## ZABEZPIECZENIA ANTYKOROZYJNE



Kochasz swoje auto?  
Zabezpiecz je przed korozją!

[WWW.KROWN.PL](http://WWW.KROWN.PL)

☎ 782 221 220

📱 /Krown Polska

WARSZAWA

📍 Ul. Modlińska 229

📍 Al. Jerozolimskie 236

# Tężnia „Maciejka” budzi się po wiośnie



**Mimo pandemii koronawirusa otwarta zostanie tężnia solankowa „Maciejka” na Ursynowie. Obiekt ma działanie prozdrowotne i warto z niego korzystać.**

Zamknięte orliki, baseny, wstęp na siłownię tylko dla kadr olimpijskich. Nie jest łatwo zadbać o zdrowie w Polsce 2021 roku. Całe szczęście otwarta będzie tężnia solankowa „Maciejka”. Unosząca się solanka jest bakterio i wirusobójcza i korzystanie z obiektu jest bezpieczne. Na obiekcie obowiązują jednak obostrzenia związane z pandemią COVID-19.

## Przymrozki nie pomagają

Tężnia ma zostać otwarta około połowy kwietnia. Wszystko zależy jednak od tego jak wczesnie przybędzie wiosna. Mróz szkodzi konstrukcji i solanka popłynie dopiero gdy temperatury nocą nie będą spadały poniżej zera stopni Celsjusza.

Do drugiego sezonu „Maciejka” przystąpi ze zmianami, które pomogą w zachowaniu porządku wokół obiektu. Zmianom nie ulegnie natomiast regulamin i godziny otwarcia tężni. Czynna jest codziennie w

godz. 8.30-21.30. Zalecany jednorazowy seans w tężni powinien trwać do 45 min., przy czym należy zachować odległość minimum 1 metr od tarniny. Dzieci do ukończenia 10. roku życia mogą przebywać na terenie tężni wyłącznie pod opieką osób pełnoletnich.

– Są zamontowane boczne ścianki, dzięki którym spływająca solanka nie będzie się rozpryskiwać i wylewać na pobliski trawnik. Planujemy też w najbliższym czasie przy ogrodzeniu tężni, w miejscu przeddeptu, zrobić chodnik – mówi wiceburmistrz Bartosz Dominiak.

## Projekt Budżetu Obywatelskiego

Tężnia powstała w Parku im. Jana Pawła II w ramach realizacji projektu z Budżetu Obywatelskiego. Był to zwycięski projekt, poparło go 2 245 osób. Ostateczny koszt jej budowy wyniósł 370 000,00 zł. W dniu 1 lipca 2020 roku po raz pierwszy popłynęła w niej solanka. Co ciekawe, pochodzi ona z odległego i słynnego... Ciechocinka.

Na obiekt składa się konstrukcja drewniana o wymiarach 11 metrów długości, 1,3 metra szerokości, 3,65 metra wysokości, wypełniona gałązkami tarniny. Specjalna pompa podaje solankę o dużej zawartości jodu, która spływając z góry, tworzy mgiełkę do inhalacji. Powietrze wokół tężni, kiedy paruje solanka, zawiera minerały, które wspomagają odbudowę i regenerację błony śluzowej górnych dróg oddechowych. Działają one także stymulująco na pracę układu odpornościowego. Zbiornik na solankę ma pojemność 7000 m<sup>3</sup>. Roczny koszt utrzymania to 38 tysięcy złotych.

Należy pamiętać, że przeciwskazaniem do korzystania z tężni są: stany zapalne, ostre choroby przebiegające z podwyższoną temperaturą, nadciśnienie tętna, choroby niewydolności krążenia, zwłaszcza u pacjentów z niskim ciśnieniem krwi, stan po świeżo przeżytym zawale mięśnia sercowego, choroby nowotworowe, zaawansowana astma oskrzelowa, po przebytej gruźlicy, nadwrażliwość na jod i brom oraz inne jony zawarte w solance.

**Piotr Celej**



## Paczki wielkanocne dla potrzebujących

**Trzysta wielkanocnych paczek trafiło do potrzebujących z Ursynowa. Zestawy składające się ze świątecznych potraw zostały dostarczone osobom wskazanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe.**

To kolejne święta, którym – ze względu na epidemię – nie mogą towarzyszyć okolicznościowe spotkania organizowane przez Urząd Dzielnicy Ursynów. Świąteczne zestawy trafiły do osób w trudnej sytuacji materialnej, zagrożonych uzależnieniami i przemocą w rodzinie oraz osób z niepełnosprawnościami.

– Korzystając z okazji życzymy mieszkańcom Ursynowa przede wszystkim zdrowia i cierpliwości! To już druga Wielkanoc, którą przeżywamy w warunkach wymuszonych przez pandemię. Liczę, że świąteczne śniadanie dostarczone wprost do domu, umili ten czas najbardziej potrzebującym mieszkańcom naszej dzielnicy – mówi Jakub Berent, wiceburmistrz Ursynowa.

Przypominamy o trwającej akcji „Warszawa wspiera Seniorów z Ursynowa”. Osoby, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wolą pozostać w domu, mogą powierzyć zrobienie zakupów wolontariuszom współpracującym z Urzędem Dzielnicy. Wystarczy zadzwonić pod numer telefonu 22 443 73 95 (od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-15.00).



## Kartki trafiły do Seniorów

**Wszystkie piękne kartki z wielkanocnymi życzeniami, które zebrano w ramach akcji „Życzenia dla Seniora” trafiły do podopiecznych Dziennego Domu Pomocy Społecznej na Ursynowie.**

Kartki przekazał zastępca burmistrza Ursynowa Piotr Zalewski oraz pomysłodawcy akcji: Katarzyna Bornowska, radna Sejmiku Województwa Mazowieckiego i Tomasz Krasowski, radny Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy. Przekazanie odbyło się zgodnie z zasadami reżimu sanitarnego



## Urząd Stanu Cywilnego zamknięty

**W związku z potwierdzonymi przypadkami zarażenia wirusem SARS-COV-2 Urząd Stanu Cywilnego w Dzielnicy Ursynów będzie nieczynny do odwołania.**

Oto lista miejsc, w których bez umawiania się można sporządzić akt zgonu:

- USC Mokotów, ul. Fałęcka 10
- USC Śródmieście, ul. Andersa 5
- USC Praga Południe, ul. Grochowska 274
- USC Praga Północ, ul. Kłopotowskiego 1/3
- USC Wawer, ul. Włokiennicza 54
- USC Targówek, ul. Kondratowicza 20
- USC Ursus, Pl. Czerwiec 1976R. Nr 1.

# Coraz bliżej zakończenia budowy POW



**W nawie południowej tunelu pod Ursynowem mamy już nawierzchnię betonową. W nawie północnej do ułożenia zostało ok. 1800 m nawierzchni na połowie szerokości jezdnii.**

Do wykonania pozostają jeszcze kilkusetmetrowe odcinki betonowej nawierzchni po wschodniej i zachodniej stronie tunelu oraz jeszcze krótsze fragmenty nawierzchni bitumicznej. Wewnątrz tunelu z każdym dniem będzie przybywać betonowych okładzin ścian.

Wykonywane będą zbrojenia i szalunki obramowań przejść awaryjnych oraz uszczelniania ścian szczelinowych i oczepów. Pod sufitem zamontowano już wszystkie oprawy oświetleniowe i wentylatory strumieniowe. Prowadzony będzie montaż opraw kierunkowych oświetlenia awaryjnego na ścianach wewnętrznych oraz układane koryta pod instalację monitoringu

i systemu alarmowego. W dużym skrócie - montaż wyposażenia tunelu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo jego użytkowników.

Dyrektywa tunelowa Unii Europejskiej zawiera opis minimalnych wymagań bezpieczeństwa dla tuneli w transeuropejskiej sieci drogowej. Zgodnie z tymi zapisami, tunel pod Ursynowem wyposażony będzie w system zasilania podstawowego i awaryjnego, oświetlenie podstawowe, awaryjne i ewakuacyjne. W układzie wentylacji zamontowany zostanie system pomiaru stężenia tlenu węgla i tlenu azotu. Automatycznie kontrolowana będzie widoczność w tunelu, a czujniki będą mogły wykryć i zasygnalizować pożar. Obiekt pod Ursynowem wyposażony będzie w system punktów alarmowych, komunikacji radiowej służb ratowniczych i porządkowych. W tunelu znajdują się również hydranty prze-

ciwpożarowe, odwodnienie, kanalizacja deszczowa, przeciwpożarowa i drenażowa. Wzdłuż ścian tunelu są chodniki, które w razie potrzeby będą ciągami ewakuacyjnymi. Co 250 metrów ułożono też przejścia pomiędzy nawami tunelu, a informację o odległości do tych przejść znajdziemy na tablicach oświetlenia awaryjnego.

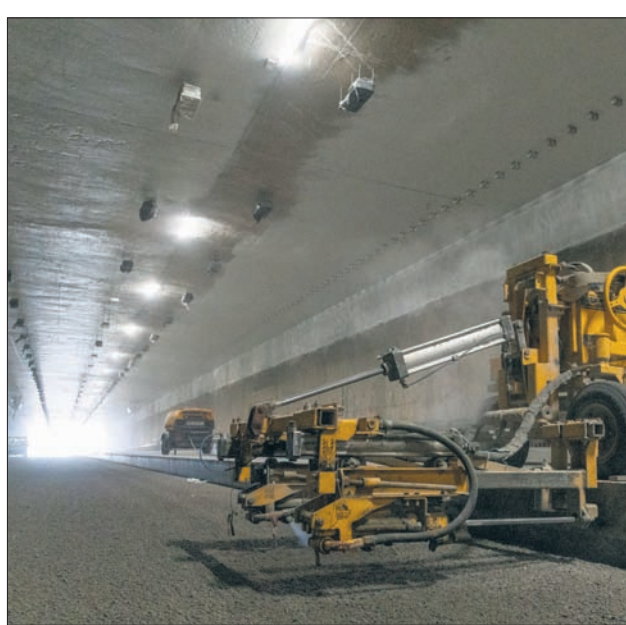
W budynku nad zachodnim portalem tunelu mieścić się będzie Centrum Zarządzania Tunelem (CZT), do którego trafią informacje z czujników i kamer zainstalowanych w obu nawach. Pracownicy naszego Centrum wspomaganymi przez system sterowania, zarządzania bezpieczeństwem i ruchem, przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, będą kontrolować sytuację w tunelu i bezpieczeństwo jego użytkowników. W tym samym budynku docelowo będzie również funkcjonować Krajowe Centrum Zarządzania Ruchem, do którego będą spły-

wać informacje z regionalnych centrów.

Po wschodniej stronie wężła Warszawa Ursynów trwa budowa ekranów akustycznych. Na obiektach mostowych zamontowano siatki zabezpieczające. W rejonie ulic Lanciego i Branickiego wykonywane są roboty brukarskie. Prowadzone są także prace związane z profilowaniem terenów płaskich oraz nasadzenia drzew i krzewów.

Zaawansowanie prac na ursynowskim odcinku S2 POW to ok. 90 procent. Mając na uwadze obecne zaawansowanie, należy spodziewać się zakończenia wszystkich robót jeszcze w czerwcu br. Umożliwi to przeprowadzenie niezbędnych testów i odbiorów, co w konsekwencji doprowadzi do oddania tunelu do ruchu. Ostateczna data zakończenia kontraktu zostanie wskazana po rozpatrzeniu złożonych przez wykonawcę rozszczeń.

**Małgorzata Tarnowska**



# SENIORZE!

## Zadbaj o siebie

Koronawirus jest szczególnie niebezpieczny dla seniorów i osób z chorobami towarzyszącymi.

**Seniorze! Zadbaj o siebie!**



### PAMIĘTAJ!



Zastaniaj usta i nos w ogólnodostępnych przestrzeniach zamkniętych, w środkach komunikacji, a także wszędzie tam, gdzie zachowanie odpowiedniego dystansu nie jest możliwe.



Poproś bliskich lub sąsiadów o pomoc w sprawach takich jak zakupy, zaopatrzenie w leki, załatwienie spraw urzędowych.



Odżywiaj się zdrowo.



Nawadniaj organizm.



Często myj ręce wodą z mydłem – przez minimum 30 sekund.



Dezynfekuj ręce płynami/żelami na bazie alkoholu min. 60%.



Podczas kaszlu i kichania zakryj usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką.



Zachowuj co najmniej 1,5 m odległości od innych osób.



Unikaj dotykania oczu, nosa i ust.



**Potrzebujesz pomocy z zakupami lub opieką nad zwierzęciem?  
Zadzwoń do swojej gminy! Nie bój się prosić o pomoc!**

Jeśli masz pytania, wątpliwości,  
zadzwoń na infolinię  
**800 190 590**

Sprawdzaj tylko wiarygodne  
źródła informacji



[www.gov.pl/koronawirus](http://www.gov.pl/koronawirus)



Więcej informacji na  
[www.gov.pl/stopcovid](http://www.gov.pl/stopcovid)



# Sami chcą uporządkować jezioro Zgorzała

FOTO BOGUSŁAW LASOCKI



ogrodniczej do wysypania pod drzewami i krzewami. Cel zbiórki został ustawiony na 3 tysiące złotych i w momencie zamykania wydania „Passy” społecznicy mieli już połowę środków.

“Jeżeli uda nam się zebrać fundusze na pielęgnację jeziora Zgorzała, to wraz z mieszkańcami zorganizujemy wszystkie te prace, integrując lokalną społeczność. Planowany termin realizacji tego pomysłu to maj lub czerwiec.” – czytamy na stronie zrzutka.pl. Mieszkańcy narzekają, że: “Głównym problemem tego terenu jest to, że tak naprawdę jest on terenem prywatnym. Historia nadania własności tych terenów, sięga XIX wieku, kiedy to ukazem carskim gospodarzom został nadany „kawałek” ziemi pod wypas bydła. Do tej pory te własności są nieregulowane. Spadkobiercy najchętniej sprzedaliby ten teren miastu, a miasto nie ma na to pieniędzy. I koło się zamyka. Tracimy na tym tak naprawdę wszyscy, gdyż teren ten z powrotem dziczeje i za kilka lat nie będzie tu śladu po tym, co zostało wykonane. Niepielęgnowane rośliny usychają, pomosty wykonane z drewna niszczeją, śmieci zalegają, niekoszona trawa rośnie,

uniemożliwiając spacer ścieżką wzdłuż jeziora.”

## Niegdyś Zgorzała była sporym jeziorkiem

Zgorzała jest ursynowską perłą jako jezioro wytopiskowe o pochodzeniu południowym. Jezioro po rekultywacji nabrało nowego blasku. Wybudowano kilka pomostów, na brzegu pojawiły się kosze, ławki, nowe nasadzenia roślinne. Obecnie powierzchnia zbiornika stanowi zaledwie 15% pierwotnej powierzchni z okresu przedwojennego, kiedy jezioro to było największe w Warszawie. Powierzchnia obejmowała ok. 20 ha (dla porównania Jezioro Czerniakowskie – 14,5694 ha).

Współczesna misa jeziora obejmuje powierzchnię około 17 ha, jednak z powodu nadmiernego osuszenia oraz stałego obniżania się wód gruntowych, w okresie braku opadów, zasób wody redukuje się do dwóch oczek w południowo-wschodniej części dawnego obrysu zbiornika. Nie zawsze tak jednak było. Starsi mieszkańcy pamiętają, jak zbiornik był głębszy niż metr i można było łowić w nim ryby, a zimą zmieniał się w lokalne boisko hokejowe.

Piotr Celej

**Mieszkańcy Ursynowa otworzyli zrzutkę na uporządkowanie terenu wokół jeziora Zgorzała, nazywanego niegdyś „zieloną perłą Ursynowa”. Planowana jest też społeczna akcja sprzątnięcia okolic.**

Kilka lat temu teren został uporządkowany w ramach Budżetu Obywatelskiego. Przy jeziorze powstała alejka spacerowa z pomostami i ławeczkami, utworzono miejsca na ogniska, a także plac zabaw i siłownię oraz boisko do piłki nożnej. Dokonano też nasadzeń krzewów i drzew. Niestety, susza zdegradowała ten teren i obecnie nie

wygląda on atrakcyjnie. Jezioro zarosło i odsunęło się od alejki, zaś krzewy zdziczały.

## W czynie społecznym...

Ponad 40 osób zadeklarowało udział w akcji: AL Kajakowa 12b, Hotel Puławska Residence oraz portalu Zielony Ursynów. 17 kwietnia wolontariusze sprzątną ten teren. Na każdego zaangażowanego będzie czekała pamiątkowa koszulka. Swoją pomoc zadeklarował także urząd dzielnicy, który ma wyposażyć mieszkańców w rękawiczki, worki i płyn do dezynfekcji. Osoby chętne do

współpracy mogą kontaktować się z organizatorami telefonicznie pod numerem 731 953 595. W tym roku nasza lokalna inicjatywa stanie się częścią ogólnopolskiej akcji „Operacja Czysta Rzeka”.

Równocześnie ruszyła zbiórka środków pieniężnych za pomocą portalu zrzutka.pl. Pozyskane w ten sposób środki mają pójść na: farbę zabezpieczającą drewno na pomostach, paliwo do kos i kosiarek spalinowych, poradę wykwalifikowanego ogrodnika, który poradzi jak odpowiednio pielęgnować rośliny (drzewa i krzewy) oraz wykorzystać nawozy i 100 worków 80l. kory

FOTO BOGUSŁAW LASOCKI



# Kościół uwieczniony w „Dekalogu” Kieślowskiego

**Za nami kolejne Święta Wielkanocne, podczas których w całym kraju obowiązywały restrykcje związane z pandemią COVID-19. Oznaczało to, między innymi, kolejną Wielkanoc z limitem osób mogących jednocześnie przebywać wewnątrz kościołów.**

Zdecydowana większość osób wierzących i praktykujących zwykle bierze udział w nabożeństwach w swoich kościołach parafialnych, w najbliższej okolicy miejsca zamieszkania. Na Ursynowie mamy kil-

ka świątyni i to nie tylko Kościoła rzymskokatolickiego. Niewątpliwie jednak świątynią, która zasługuje na szczególne wyróżnienie jest Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego znajdujący się przy Alei KEN 101.

Jest to najstarszy kościół na, tak zwanym, Wysokim Ursynowie. Prace budowlane rozpoczęto 5 marca 1982 roku, czyli jeszcze przed startem robót związanych z tworzeniem pierwszej linii metra na Ursynowie. Główny budynek kościoła został oddany do użytku w stanie surowym na

Boże Narodzenie 1982 roku. Niestety, niedługo po tym, bo 23 lutego 1983 roku na terenie budowy kościoła wybuchł pożar, który opóźnił dalsze prace. Ostatecznie erygowanie parafii nastąpiło 1 grudnia 1984 roku. Jest to obecnie jedna z kilku najliczniejszych parafii w całej Polsce. Co ciekawe, parafia – poza działalnością liturgiczną i duszpasterską – od lat współpracuje również z Urzędem Dzielnicy Ursynów w tematyce promowania kultury na terenie dzielnicy. W kościele regularnie organizowane są różne wydarzenia o charakterze

kulturalnym i patriotycznym. Przy parafii Wniebowstąpienia Pańskiego działa również chór „Vox Cordis”, założony we wrześniu 1998 roku, który w swym repertuarze posiada zarówno pieśni religijne, jak i świeckie – wykonywane w języku polskim, angielskim, niemieckim oraz po łacinie. Chór jest laureatem licznych nagród i wyróżnień w ogólnopolskich konkursach muzyki chóralnej. Na terenie kościoła znajduje się Kaplica Pamięci Narodowej, a przy świątyni działa Galeria „Wieża”, w której odbywają się wystawy sztuki.

Budynek kościoła jest projektem dwóch znanych polskich architektów Marka Budzyńskiego i Zbigniewa Badowskiego. Architekci są autorami projektów wielu bardzo znanych budowli i osiedli, między innymi gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej oraz gmachu Sądu Najwyższego w Warszawie czy budynku Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku. Sam Marek Budzyński był również głównym architektem całego osiedla Ursynów Północny. Pewnie dlatego kościół, mimo że posiada wiele elementów charakterystycznych dla tradycyjnej architektury sakralnej, wyglądem wyraźnie nawiązuje do projektu ursynowskiego osiedla przede wszystkim poprzez ogromne surowe płaszczyny. Na centralnej części ceglanej fasady świątyni znajduje się bardzo duże okno w kształcie krzyża, ozdobione wyjątkowo oryginalnym betonowym ornamentem.

Surowe wnętrza tej świątyni przykuło zapewne uwagę wielu osób, które oglądały „Dekalog” Krzysztofa Kieślowskiego. Główny bohater pierwszego odcinka wchodzi do pustego, oświetlonego świecami monumentalnego kościoła po tym, jak kil-

ka godzin wcześniej kilkadziesiąt metrów od świątyni utonął jego jedyny syn. Zrozpaczony ojciec pragnie okazać Bogu swój gniew i sprzeciw wobec tego, co go spotkało. W geście protestu przewracając prowizoryczny ołtarz w nowo wybudowanym kościele. Na twarz Matki Boskiej Częstochowskiej kaplą krople wosku z poprzewracanych świec i spływają po twarzy Maryi niczym łzy. Obraz z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej, który widzimy w tej scenie, został namalowany właśnie na potrzeby filmu. Po zakończeniu zdjęć reżyser ofiarował obraz parafii. Jest on drugim obrazem z wizerunkiem Matki Bożej znajdującym się w Kościele Wniebowstąpienia Pańskiego. Pierwszy obraz znajdował się tu od początku istnienia kościoła i stał się inspiracją dla Księdza Jana Twardowskiego do napisania wiersza „Matka Boża Ursynowska”.

Położenie świątyni również zasługuje na szczególną uwagę. Fasada kościoła zamyka bowiem pierzeję kwadratowego placu przypominającego miejski rynek. Dwie strony tegoż placu budowane są niskimi blokami z lat 90-tych, które swym wyglądem nawiązują do projektów kamienic i z tego względu są zupełnie nietypowe dla tej części Ursynowa. Na parterze każdego z tych budynków mieszczą się sklepy oraz lokale usługowe, co sprawia, że zawsze jest tu sporo ludzi. Czwartą stroną placu zamyka park. Odnajdujemy więc w tym miejscu nawiązanie do starych tradycji urbanistycznych Warszawy. Bowiem w okresie międzywojennym w taki właśnie sposób projektowane były centra nowo tworzonych dzielnic takich jak Bielany, Ochota czy Żoliborz.

Katarzyna Nowińska



# Będą nowe wiaty przystankowe...

**Na piętnastu przystankach staną nowe wiaty. Trzy pojawią się w Śródmieściu, po dwie na Bemowie, Białołęce, Woli i Ursynowie oraz po jednej na Bielanych, Ochocie, Targówku i Żoliborzu.**

Zarząd Transportu Miejskiego ogłosił przetarg na dostawę i montaż 15 wiat przystankowych. Cztery wiaty tzw. konserwatorskie (czyli takie, które mogą być montowane na obszarach objętych ochroną konserwatorską) zostaną ustawione na śródmiejskich i żoliborskich przystankach: Agrykola 01 na ul. Szwoleżerów, KS Polonia 02 na ul. Międzyparkowej, Pl. Trzech Krzyży 04 i Pl. Inwalidów 02.

Wiaty seryjne staną na Bemowie, Białołęce, Bielanych, Ochocie, Targówku, Ursynowie i Woli na przystankach: Czumy 05 i Pl. Kasztelański 04 na ul. Po-

wstańców Śląskich, Dąbrówka Szlachecka 02 na ul. Modlińskiej, Os. Derby 02 na ul. Skarbka z Gór, Popieła 01 na ul. Wólczyńskiej, Dickens 06 na ul. K. Dickens, KS Polonez 03 na ul. Łabiszyńskiej, Indiry Gandhi 01 na ul. F. Płaskowickiej, Stryjeńskich 01 na ul. Stryjeńskich, Park Moczydło 01 na ul. Górczewskiej i Znana 01 na ul. Jana Olbrachta.

Wiaty zostaną wyposażone w ławki i gabloty informacyjne. Konstrukcja wiat ma chronić pasażerów oczekujących na autobus przed nieprzyjemną aurą – opadami deszczu i śniegu oraz wiatrem. Dachy wiat zostaną wykonane w taki sposób aby w słoneczne dni ograniczały nagrzewanie wnętrza – w wiatkach konserwatorskich są to specjalne „mleczne” paski na powierzchni dachu. W seryjnych natomiast zostaną zainstalowane panele fotowoltaiczne, które korzystając



z energii słonecznej będą zapewniały ekologiczne oświetlenie. Po zmierzchu pod wiatami oświetlenie będzie działało na poziomie 50 proc. wydajności, a gdy pod wiatą pojawią się pasażerowie, automatycznie osiągnie pełną wydajność.

Zwycięzca przetargu będzie miał 34 tygodnie od dnia podpisania umowy na dostawę i montaż wiat. Firmy zainteresowane udziałem w postępowaniu mają czas do 8 kwietnia do godz. 11.00 na złożenie ofert.

złm.waw.pl

## Mokotowska jadłodzielnia

**Zachęcamy do korzystania z jadłodzelnii, do której można przynieść żywność lub poczęstować się, jeśli jest ktoś w potrzebie. Lodówki i szafki z żywnością ustawione są przy Mokotowskim Centrum Integracji Mieszkańców na ul. Woronicza 44a. Punkt jest czynny od poniedziałku do niedzieli, w godzinach 8.00-20.00.**

Można przynieść produkty, które nie przekroczyły daty minimalnej trwałości, produkty zapakowane w pojemnikach lub wyrobione własne. Nie rekomendujemy zostawiania surowych produktów (np. mięsa), otwartych puszek czy słoików.

– Obserwujemy obecnie większe zainteresowanie osób, które odwiedzają jadłodzielnię, by poczęstować się żywnością. Szczególnie podczas świąt przygotowujemy wiele potraw, gromadzimy jedzenie i szkoda, aby się zmarnowało. Przynosząc produkty, szanujemy jedzenie i pomagamy sobie nawzajem. To ważne w tych trudnych czasach, nie tylko w okresie świąt – podkreśla burmistrz Mokotowa Rafał Miastowski.

Kontakt do mokotowskiej jadłodzelnii e-mail: mokotow.woronicza@um.warszawa.pl, tel. 22-443-67-71.

## #Kulturalnie

Dzielnica Mokotów zaprasza na...

### Koncert Jazz Bandu Młynarski - Masecki

8 kwietnia 2021 r. o godz. 20.00 zapraszamy do udziału w koncercie on-line zespołu Jazz Band Młynarski Masecki. Zarówno wykonawcy koncertu, jak i termin nie są przypadkowe, gdyż tego dnia obchodzimy 105. rocznicę przyłączenia Mokotowa do Warszawy. Repertuar koncertu oparty będzie na muzyce, która powstawała w międzywojennym okresie kształtowania się stołeczności dzielnicy.

Mokotów został przyłączony do Warszawy 1 kwietnia 1916. Tak tak, to nie primaaprilisowy żart.

8 kwietnia podpisano rozporządzenie zaczynające się od słów „Z dniem 1 kwietnia 1916 r. zostają przyłączone do Warszawskiej gminy miejskiej: z gminy Wilanów miejscowości Czerniaków i Siekierki, cała gmina Mokotów...”

„Historia Mokotowa to historia miejsca, która łączy ludzi przez pokolenia, pozwala im się rozwijać i doceniać urokliwość i wyjątkowość tej części stolicy. W przeszłości dzielnica była swoistym zagłębieniem rozrywkowo-rekreacyjnym Warszawy, obecnie, w czasach pandemii, trudno osobiście uczestniczyć w wydarzeniach. Chcemy więc podtrzymać te kulturalne tradycje Mokotowa, dlatego organizujemy wirtualny koncert jazzowy muzyków Młynarski, Masecki, na który serdecznie zapraszam” – dodaje burmistrz Mokotowa Rafał Miastowski

Transmisja on-line z koncertu Jazz Bandu Młynarski – Masecki, granego „na żywo” na scenie Domu Kultury KADR, będzie bezpłatnie dostępna na profilu Urzędu Dzielnicy Mokotów facebook.com/UDMokotow, kanale Youtube Urzędu Dzielnicy Mokotów oraz Domu Kultury Kadr.

Usłyszymy między innymi współczesne, ale doskonale oddające ducha i klimat tamtych czasów, aranżacje przebojów królujących na scenach warszawskich kabaretów w latach 20. i 30. „Żebyś ty wiedziała (Jak mi się chce)”, „Abram, ja ci zagram”, „Warszawo, moja Warszawo”, „I zawsze czegoś będzie Ci brak”. Muzykę i słowa do tych szlagierów stworzyli najślynniejsi w tamtym okresie polscy kompozytorzy i tekściarze Henryk Wars, Alfred Melodyst, Zygmunt Karasiński, Andrzej Włast, Julin Tuwim i Marian Hemar.

JAZZ BAND MŁYNARSKI - MASECKI to jeden z najpopularniejszych zespołów grających przedwojenny polski jazz. Wybitny pianista Marcin Masecki wraz z Janem Emilem Młynarskim odwołują się do wspaniałej tradycji polskich tanecznych orkiestr jazzowych okresu międzywojennego, wzbogacając je o nowoczesne aranżacje. W repertuarze Jazz Bandu znajdują się m.in. utwory swingowe i wyjątkowe tanga, z których autorstwa polscy kompozytorzy znani byli niegdyś na całym świecie. Inspiracją dla muzyków są artystyczne dokonania Adama Astora – najwybitniejszego przedwojennego polskiego śpiewaka rozrywkowego, Zygmunta Karasińskiego – genialnego kompozytora rozrywkowego Polski przed- i powojennej oraz Henryka Warsa – najważniejszego polskiego przedwojennego pianisty, aranżera i kompozytora. W listopadzie 2017 ukazała się debiutancka płyta Jazz Bandu zatytułowana „Noc w wielkim mieście”, promowana przez singel i teledysk „Abdul Bey” nagrodzony nominacją do nagrody Fryderyka 2018. W listopadzie 2019 roku premierę miał drugi krążek zespołu pt. „Płyta z zadrą w sercu”.

**W związku z obecnym stanem epidemii COVID-19 miasto przygotowuje się do ponownej dezynfekcji przestrzeni miejskiej. Pracownicy miasta użyją do tego innowacyjnej polskiej technologii wykorzystującej do odkażania wysoko ozonowaną wodę.**

Ozon jest bardzo efektywnym środkiem dezynfekującym, można wykorzystać zarówno do mycia powierzchni jak i rozpylenia. Wyraźnie góruje nad innymi środkami chemicznymi, nie ma bowiem niszczącego wpływu na środowisko naturalne. Ozonowanie rozpocznie się niezwłocznie po wyborze wykonawców.

Wodę zostanie pobrana z ozonatora Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji. Dezynfekcji poddane zostaną kłuczowe, uczęszczane przez dużą liczbę mieszkańców miejsca w obrębie każdej z warszawskich dzielnic. Będą to, m.in.: główne węzły przesiadkowe; przystanki; otoczenie szpitali i ośrodków ochrony zdrowia; główne traktory komunikacyjne; przejścia podziemne (przy Dw. Centralnym, Rondzie Dmowskiego, Rondzie J. Waszyngtona); otoczenie dworców (Dw. Centralnego, Dw.



Wschodniego, WKD, SKM Ochota, SKM Powiśle); place miejskie; bulwary Wiślane; otoczenie żłobków i przedszkoli; place zabaw i siłownie plenerowe; otoczenie mobilnych punktów pobrania materiału do badań pod kątem obecności koronawirusa SARS-CoV-2; otoczenie Domów Pomocy Społecznej; przestrzenie w metrze warszawskim, od wejścia do bramek biletowych.



## Zamknięte połączenie Ananasowej i Bluszczańskiej

**Informujemy, że ze względu na wprowadzenie docelowej organizacji ruchu na ul. AK Bałtyk zamknięte zostanie połączenie ul. Ananasowej i ul. Bluszczańskiej.**

Stała organizacja ruchu zostanie wprowadzona na ulicach AK Jeleń, Cetysówny i Ananasowej.



## Świąteczna paczka dla Seniora



**W tym roku nie udało się ze względów epidemiologicznych zorganizować tradycyjnego spotkania świątecznego z mokotowskimi seniorami.**

W zamian Dzielnica Mokotów zorganizowała paczki świąteczne z drobnymi upominkami oraz Życzeniami Świątecznymi od Burmistrza Dzielnicy Mokotów Rafała Miastowskiego oraz Zarządu Dzielnicy.

Upominki mokotowskim seniorom, uczestnikom zajęć organizowanych w Mokotowskim Centrum Integracji Mieszkańców, uczestnikom programu „Aktywny i Bezpieczny Senior”, seniorom objętych wsparciem Zespołu „Warszawa Wspiera” oraz podopiecznym mokotowskich organizacji pozarządowych dostarczyli, zachowując pełny reżim sanitarny, wspaniali wolontariusze.

Warszawa odwołuje się od decyzji wprowadzenia rządowego komisarza w Szpitalu Południowym

# Samorząd broni swego dorobku



**Władze stolicy składają odwołanie od decyzji Ministra Zdrowia o powołaniu rządowego pełnomocnika w miejskim Szpitalu Solec, zarządzającym również Szpitalem Południowym. Dziś mija tydzień od przejęcia tych placówek przez komisarza, który w Szpitalu Południowym uruchomił 28 łóżek zamiast 300 do leczenia pacjentów z COVID-19.**

– Dokładnie tydzień temu, 26 marca, minister zdrowia Adam Niedzielski wydał decyzję o wprowadzeniu rządowego komisarza do naszych dwóch miejskich szpitali: Solec i Południowego. Dziś złożyliśmy odwołanie od tej decyzji i zarzucamy panu ministrowi naru-

szanie fundamentalnych artykułów kodeksu postępowania administracyjnego. Minister zdrowia nie wszczął postępowania administracyjnego i nie zawiadomił stron tego postępowania oraz błędnie je określił. Minister Niedzielski nie zebrał materiału dowodowego i nie pozwolił nam się z nim zapoznać oraz nie przeprowadził żadnego postępowania wyjaśniającego. Minister zdrowia nie doręczył swojej decyzji stronie postępowania, czyli radzie nadzorczącej szpitala Solec, która zgodnie z decyzją uprawniona jest do odwołania się od niej – informuje Renata Kaznowska, zastępca prezydenta m.st. Warszawy.

Jak podkreśla wiceprezydent Kaznowska, w ciągu pięciu tygodni od da-

ty otwarcia Szpitala Południowego Warszawa uruchomiła tam 104 łóżka, co stanowi 30 proc. z ogólnej puli wszystkich miejsc w tej placówce. – Uruchomienie kolejnego modułu, łącznie 160 łóżek zaplanowaliśmy z końcem marca br., a największe przyjęcia od 1 kwietnia br., czyli od nowego miesiąca. Tempo przyjęć było uzależnione od tempa zatrudniania kolejnych pracowników, a tych jest dramatycznie mało na rynku pracy – wyjaśnia wiceprezydent Kaznowska. – Tydzień temu, przekazując rządowemu komisarzowi Szpital Południowy, zostawiliśmy 50 gotowych umów o pracę z medykami, a 333 były w procesie kwalifikacji – dodaje wiceprezydent Kaznowska.

Do pracy w Szpitalu Południowym potrzebnych jest 100 lekarzy, ok. 300 pielęgniarek i 200 opiekunów medycznych.

Renata Kaznowska wskazuje również, że od dnia przejęcia Szpitala Południowego przez rządowego komisarza w placówce przyjęto jedynie 28 nowych pacjentów zamiast 300 i nie uruchomiono ani jednego łóżka respiratorowego. – Skoro w tej chwili w szpitalu jest komisarz rządowy i miało być tak sprawnie, a jest dramatycznie źle, apelujemy do ministra zdrowia o cofnięcie decyzji i wycofanie rządowego komisarza z naszych szpitali. Destabilizacja i wyraźne spowolnienie procesów spowodowały, że w naszej ocenie powrót do przyjętego przez nas harmonogramu przyjęć pacjentów jest już nieaktualny. My jednak apelujemy – pozwólcie nam pracować i leczyć mieszkańców – dodaje wiceprezydent Kaznowska.

Przypomnijmy:

– Jesienią 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa i uzgodnieniami dokonany przez władze Warszawy z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim, prace budowlane w Szpitalu Południowym zostały przyspieszone, aby placówka działała jako szpital tymczasowy dla pacjentów zakażonych COVID-19.

– 15 grudnia 2020 r. doszło do podpisania umowy m.st. Warszawy z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim i wzajemnego zobowiązania m.in. o współuczestnictwie w procesie naboru;

– 15 lutego 2021 r., zgodnie z zapowiedziami władz miasta, Szpital Południowy został otwarty dla pacjentów zakażonych koronawirusem;

– 18 lutego 2021 r. – Warszawa wysłała pierwsze pismo do wojewody mazowieckiego z prośbą o nabór 100 lekarzy i 110 pielęgniarek potrzebnych do Szpitala Południowego;

– 3 marca 2021 r. – władze Warszawy wysyłają drugie pismo do wojewo-

dy mazowieckiego w sprawie braków kadrowych w Szpitalu Południowym;

– 26 marca 2021 r. – wprowadzenie rządowego komisarza do Szpitala Południowego.

Budowa Szpitala rozpoczęła się w grudniu 2016 roku. W 2020 r., w związku z trwającą pandemią, władze miasta porozumiały się z wojewodą mazowieckim i wspólnie podjęły decyzję, że placówka zostanie oddana do użytku jako tzw. tymczasowy szpital covidowy. W odróżnieniu od tymczasowej placówki zorganizowanej na Stadionie Narodowym, Szpital Południowy przyjmuje także pacjentów w cięższym stanie, wymagających najbardziej intensywnej opieki. Pierwsi pacjenci trafili do Szpitala Południowego 15 lutego. Budowę i oddanie szpitala do użytku udało się przyspieszyć aż o pół roku.

Koszt budowy Szpitala Południowego, poniesiony przez miasto, to ponad 370 mln zł. Wojewoda mazowiecki przekazał ponad 22 mln złotych na przyspieszenie prac i zakup części wyposażenia do placówki.

Szpital Południowy jest jednym z ośmiu szpitali tymczasowych w województwie mazowieckim, utworzonych w ramach planu zabezpieczenia łóżek „covidowych”. Uruchomiono nowoczesny szpital, w którym można zapewnić docelowo 300 łóżek dla chorych na COVID-19, w tym 80 łóżek respiratorowych.

Po ustąpieniu pandemii Szpital Południowy będzie nowoczesną, wielooddziałową placówką leczniczą, służącą mieszkańcom południowej Warszawy. Miasto planuje uruchomić m.in. oddziały ginekologiczno-położniczy, chirurgii urazowej i ortopedii, chirurgii ogólnej, internę z pododdziałem kardiologicznym. W placówce znajdują się również nowoczesne laboratorium, apteka, nocna i świąteczna opieka zdrowotna oraz przychodnia przyszpitalna.

KG

## Zmiany w Narodowym Programie Szczepień

**Władze centralne podjęły decyzję o rozszerzeniu zarówno katalogu miejsc, w których mogą być wykonywane szczepienia, jak i nadaniu uprawnień do ich wykonywania kolejnym grupom zawodów.**

Rząd planuje, aby szczepienia na terenie każdego powiatu były wykonywane w szpitalach oraz w punktach szczepień masowych organizowanych przez samorządy. Zostanie również wprowadzona możliwość wykonywania szczepień w zakładach pracy. Rząd zapowiada, że do końca II kwartału zaszczepi 14 mln obywateli. Dotychczas zaszczepiono 6 milionów.

### Nowe punkty szczepień

W ramach nowelizacji Narodowego Programu Szczepień

przeciw COVID-19 (NPS) powstaną nowe punkty i miejsca szczepień. Oprócz już istniejących punktów w szpitalach tymczasowych, szczepienia będą się odbywać także w punktach masowych szczepień (organizowanych przez samorządy), punktach typu „drive thru”, zakładach pracy, aptekach oraz przychodniach POZ. Nadal będzie się również można szczepić w utworzonych już na terenie Warszawy punktach szczepień, w tym 61 zorganizowanych przez miasto.

29 marca odbyło się spotkanie strony samorządowej ze stroną rządową, podczas którego omawiane były założenia do tworzenia masowych punktów szczepień. Stolicę reprezentowała na spotkaniu Renata Kaznowska, zastępca prezydenta m.st. Warszawy, odpowiedzialna m.in. za miejską politykę zdro-

wną. – Zapewniam, że tak jak to było w przypadku tworzenia populacyjnych punktów szczepień, dołożymy wszelkich starań, aby mieszkańcy Warszawy zostali zaszczepieni przeciw COVID-19 jak najszybciej. Zdrowie warszawiaków jest dla nas priorytetem – podkreśla wiceprezydent Kaznowska.

### Zmiana kwalifikacji do szczepienia

Sejm przyjął 30 marca ustawę, która rozszerza kwalifikację pacjenta do szczepienia. Będzie ona wykonywana na podstawie kwestionariusza, który pacjent wypełni samodzielnie i w przypadku braku informacji o przeciwwskazaniach zostanie automatycznie zakwalifikowany do szczepienia.

Rząd poinformował również, że nie tylko lekarze i pielęgniarki

będą wykonywać szczepienia przeciw COVID-19 - w ramach nowelizacji NPS katalog zawodów został poszerzony m.in. o farmaceutów, fizjoterapeutów, diagnostów laboratoryjnych oraz studentów ostatniego roku studiów medycznych.

Kolejna zmiana wprowadzona w NPS umożliwi prowadzenie szczepień przeciw COVID-19 w miejscach działalności samodzielnych ratowników medycznych i pielęgniarek – do tej pory mogły je wykonywać wyłącznie podmioty prowadzące działalność leczniczą.

### Szczepienia w zakładach pracy

Zgodnie z zapowiedziami rządu pracodawca, który będzie miał ponad 500 pracowników chętnych na szczepienia, będzie mógł je wykonywać w zakładach pracy, jeśli zorganizuje tam zespół szczepienny. Taka możliwość jest planowana w II kwartale roku, a odpowiedzialność za organizację szczepień będzie spoczywała wówczas na pracodawcy.

### Rząd wprowadza szczepienia populacyjne

Władze centralne zrezygnowały z etapu drugiego i trzeciego przewidzianego w NPS na rzecz wprowadzenia szczepień populacyjnych. Jak zapewniają przedstawiciele rządu, już 12 kwietnia rozpoczną się zapisy na szczepienia przeciw COVID-19 dla rocznika 1962. Przez kolejne dwa tygodnie każdego kolejnego dnia mają startować zapisy dla następnego rocznika - aż do obywateli urodzonych w 1973 roku.



## Rządowe obostrzenia przedłużone do 18 kwietnia

**W związku z aktualną sytuacją epidemiczną, władze centralne przedłużają obecnie obowiązujące zasady bezpieczeństwa. Nadal zamknięte będą żłobki i przedszkola, centra i galerie handlowe oraz salony urody.**

Mimo spadku zachorowań na koronawirusa, rząd utrzymuje na terenie całego kraju obostrzenia sanitarne wprowadzone 27 marca. Ze względów bezpieczeństwa i minimalizowania ryzyka zakażenia COVID-19 do 18 kwietnia nieczynne pozostają:

– żłobki i przedszkola – wyjątkiem jest opieka nad dziećmi pracowników medycznych i służb porządkowych (m.in. żołnierzy, funkcjonariuszy policji i straży pożarnej);

– edukacja – nadal obowiązuje zdalne nauczanie we wszystkich klasach szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, placówkach kształcenia ustawicznego oraz centrach kształcenia zawodowego;

– wielkopowierzchniowe sklepy meblowe i budowlane o powierzchni powyżej 2 000 m kw.;

– utrzymane będą również ograniczenia w handlu oraz limity osób: zamknięte centra i galerie handlowe z wyjątkiem m.in.: sklepów spożywczych, aptek i drogerii, salonów prasowych, księgarni.

Do 18 kwietnia zamknięte dla klientów pozostają również salony urody i fryzjerskie oraz zakłady kosmetyczne, a działalność obiektów sportowych została ograniczona wyłącznie do sportu zawodowego.

Szczegóły: <https://www.gov.pl/web/koronawirus>.





# Podziel się jedzeniem!

**Mieszkańcy, którzy przygotowali na Święta zbyt dużo jedzenia, mogą podzielić się nadwyżkami z innymi. W stolicy działa wiele jadłodzielni, czyli miejsc, gdzie każdy może przynieść produkty takie jak sałatki, kanapki, warzywa, owoce czy ciasta. Chętni mogą również poczęstować się tym, co pozostawili inni.**

W ostatnich latach dzielenie się jedzeniem zyskało na popularności. Warszawiacy coraz bardziej dbają o to, by nie wyrzucać jedzenia zdatnego do spożycia. Obecnie w stolicy działa kilkadziesiąt jadłodzielni (lista wszystkich punktów). Ostatnio

została otwarta kolejna - na Białanach, przy ul. Przybyszewskiego 80/82. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy złożyli wnioski o powstanie kolejnych takich punktów.

- Często po Świętach zostajemy z nadmiarem jedzenia. Dbajmy o to, by go bez potrzeby nie wyrzucać. Jeżeli nadaje się do spożycia, to warto się nim podzielić. W ten sposób przyczyniamy się do zmniejszenia ilości marnowanego jedzenia - zachęca Michał Olszewski, zastępca prezydenta m.st. Warszawy. - Ale przede wszystkim pamiętajmy: jadłodzielnie są dla wszystkich! Możecie śmiało wziąć z nich to, na co macie akurat ochotę i to bezpłatnie. Nic nie powin-

no wylądować w naszych koszach na odpady! - dodaje wiceprezydent Olszewski.

Pamiętajmy jednak, żeby przynosić produkty, które sami mogliśmy zjeść. Mogą być nawet te po dacie „najlepiej spożyć przed” (muszą mieścić się w terminie „należy spożyć do” i być zdatne do spożycia). Pakujemy wszystko szczelnie, w czyste opakowania. Do domowych wyrobów konieczne dodajmy skład i datę przygotowania. Produkty suche mogą być napoczęte, ale powinny być szczelnie zamknięte.

W jadłodzielniach nie zostawiamy nadgniętych rzeczy, surowego mięsa, dań z surowymi jajami czy niepasteryzowanym mlekiem.



## Miasto uruchomi program „Warszawa szczepi”

**Stolica uruchomi program „Warszawa szczepi” już 19 kwietnia. W ramach programu powstanie 13 miejskich punktów szczepień masowych. Wzmocni on działanie blisko 60 punktów szczepień przeciw COVID-19 dotychczas funkcjonujących w miejskich placówkach i przychodniach.**

Po osiągnięciu pełnej operacyjności miejskich punktów szczepień Warszawa będzie szczepić ponad 80 tysięcy mieszkańców tygodniowo. Największy miejski punkt szczepień masowych powstanie na stadionie warszawskiej Legii.

- W zeszłym tygodniu mogliśmy na własne oczy zobaczyć jak działa rządowy program szczepień. Po tym jak miliony Polaków ucieszyło się, że program przyspieszył, okazało się, że to błąd systemu. Zależy nam, aby przyspieszyć szczepienia i pomóc mieszkańcom. Dlatego chcemy jak najszybciej ruszyć z programem „Warszawa szczepi” - tłumaczy Rafał Trzaskowski, prezydent m.st. Warszawy.

Warszawa uruchomiła dotychczas blisko 60 punktów szczepień w miejskich placówkach i przychodniach. To niewątpliwy sukces miasta, bo żaden samorząd w Polsce nie przygotował tylu punktów szczepień.

- Ruszamy z programem „Warszawa szczepi”. W ramach programu uruchomimy 13 punktów szczepień masowych. Będą one działały na terenie warszawskich dzielnic: Białołęki, Targówka, Woli, Żoliborza, Ursynowa, Mokotowa, Wilanowa, Wawra, Śródmieście i Pragi-Północ oraz na trzech stacjach metra. Po osiągnięciu pełnej operacyjności naszych miejskich punktów, w tym punktów szczepień masowych, będziemy mogli szczepić ponad 80 tysięcy osób tygodniowo - przy założeniu, że władze centralne zapewnią nam nieogran-

niczone dostawy szczepionek - informuje Rafał Trzaskowski.

Lokalizacje tych miejsc wybrano tak, aby można było łatwo dojechać transportem publicznym. Miasto uruchomi również specjalny adres: warszawaszczepi.pl, pod którym mieszkańcy będą mogli rejestrować się na szczepienia w punktach szczepień masowych zorganizowanych przez miasto. Co ważne, każdy może wybrać dowolny punkt, niezależnie od tego, gdzie mieszka.

- Centralnym punktem szczepień masowych w stolicy będzie stadion Legii, na którym będziemy szczepić kilka tysięcy osób dziennie. Legia stanęła na wysokości zadania. Dziękuję zarządowi klubu za znakomitą współpracę - dodaje prezydent Trzaskowski.

Jak podkreśla Renata Kaznowska, zastępca prezydenta m.st. Warszawy odpowiedzialna za ochronę zdrowia, organizacja punktów szczepień masowych w Warszawie to ogromne przedsięwzięcie logistyczne: - Musimy przygotować te miejsca, wyposażyć je w niezbędny sprzęt, ale przede wszystkim potrzebny jest nam personel medyczny do pracy. Mamy na to bardzo mało czasu, ponieważ zgodnie z zapowiedziami rządu już 12 kwietnia będzie można się zapisać na szczepienie do nowo utworzonych punktów, a 19 kwietnia zacznie się same szczepienia.

Warszawa uruchomi również specjalną linię autobusową, która będzie kursowała ze stacji Dworzec Centralny na stadionem Legii Warszawa, gdzie powstanie największy miejski punkt szczepień masowych. Miasto jest gotowe do uruchomienia specjalnej linii autobusowej nr 901, która z Dworca Centralnego zapewni dojazd na szczepienia na stadion Legii Warszawa. Przebieg planowanej linii i przystanków pozwolą obsłużyć pasażerów zarówno z rejonu Dworca Centralnego oraz 1 i 2 linii metra. **KG**



# Spis powszechny - zaczynamy!

**Rozpoczęło się największe i najważniejsze badanie polskiego społeczeństwa, czyli Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021). Spis jest obowiązkowy dla każdej osoby mieszkającej w Polsce, a podstawową metodą będzie samospis internetowy.**

Najważniejszy cel NSP 2021 to poznanie sytuacji demograficznej i mieszkaniowej na poziomie kraju, województw, powiatów i gmin. Dzięki tym danym będzie można analizować zmiany, jakie zaszły w procesach demograficzno-społecznych i ekonomicznych od czasu ostatniego spisu powszechnego w 2011 r., a także tworzyć prognozy dotyczące rozwoju Polski w najbliższych latach.

- Bardzo liczę, że warszawiaczy wezmą udział w spisie powszechnym, ponieważ dokładne i aktualne dane statystyczne są niezbędne dla sprawnego funkcjonowania miasta. Możecie też zachęcać innych - im więcej osób weźmie udział w spisie, tym bardziej kompletne i miarodajne będą dane dla Warszawy - powiedział Rafał Trzaskowski, prezydent m.st. Warszawy oraz Gminny Komisarz Spisowy w m.st. Warszawa.

## Obowiązek, ale przede wszystkim szansa

Każda osoba mieszkająca w Polsce - niezależnie od posiadanego obywatelstwa czy wieku jest zobowiązana do udziału w spisie. W imieniu dzieci spisu dokonują rodzice lub opiekunowie prawni. Taki obowiązek wynika z zapisów dwóch ustaw - o statystyce publicznej oraz narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań. Warto również pamiętać o spisaniu współmieszkańców przebywających za granicą, jeśli nadal są zameldowani na stałe w naszym mieszkaniu.

Wyniki NSP 2021 posłużą do planowania działań w najważniejszych obszarach: rodzina, szkolnictwo, rynek pracy, mieszkania, emerytury i wiele innych. Od kompletności i jakości danych będą zatem w dużej mierze zależeć losy naszego kraju, województwa, powiatu i gminy do czasu następnego spisu powszechnego, czyli co najmniej przez najbliższe 10 lat. Dlatego tak bardzo liczy się każdy wypełniony formularz spisowy.

## Najwygodniej przez Internet

Samospis internetowy to podstawowa i obowiązkowa metoda spisowa. Jest też najbardziej

przyjazna - można się spisać w domu w dogodnym dla siebie terminie, nie czekając na kontakt z rachmistrem.

Aplikacja spisowa NSP 2021 została udostępniona 1 kwiet-

nia na stronie spis.gov.pl. Do elektronicznego formularza można zalogować się korzystając z profilu zaufanego lub podając numer PESEL wraz z nazwiskiem rodzinnym i numerem PESEL dziadków bez numeru PESEL

przewidziano odrębny tryb logowania z wykorzystaniem poczty e-mail.

Osoby, które nie mają komputera lub Internetu, mogą to zrobić w jednym z 18 punktów

uruchomione stanowisko dla osób głuchych.

## Stanowisko samospisowe dla głuchych

Osoby, które nie mają możliwości dokonania samospisu, mogą skorzystać z wywiadu przeprowadzonego bezpośrednio lub telefonicznie przez rachmistra. Jednak dla osób głuchych ten wymóg jest nie do zrealizowania, gdyż komunikują się tylko z osobami posługującymi się polskim językiem migowym. Pytania w kwestionariuszu dla części z nich mogą być niezrozumiałe, ponieważ język migowy różni się od języka polskiego.

Dlatego Urząd m.st. Warszawy 1 kwietnia uruchomił stanowisko samospisowe przystosowane dla osób głuchych, które posługują się polskim językiem migowym lub korzystają z systemu języka migowego.

Punkt ten jest czynny codziennie w Urzędzie m.st. Warszawy, przy ul. Kruczkowskiego 2, sala obsługi 0.28, stanowisko nr 5, w godz. 9.00-15.00. By skorzystać ze stanowiska samospisowego, należy wcześniej się umówić pod adresem e-mail: nsp2021@um.warszawa.pl. Stanowisko samospisowe dla osób głuchych znajduje się na parterze budynku, w sali obsłu-

gi Biura Administracji i Spraw Obywatelskich.

## Rachmistrz tylko w ostateczności

Jeżeli z ważnych powodów nie udało się spisać przez internet, to należy spodziewać się telefonu lub nawet wizyty rachmistra. Jeśli do tego dojdzie, nie można mu odmówić udzielenia odpowiedzi. Z tego względu warto spisać się samodzielnie przez Internet odpowiednio wcześniej w dogodnym terminie.

Ochrona danych zbieranych podczas spisów powszechnych i wszystkich innych badań ma dla polskiej statystyki publicznej bezwzględny priorytet. Wypełniając formularz spisowy NSP 2021 można być pewnym, że dane nie będą ujawnione ani przekazane innym podmiotom.

Wszystkie dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, na zasadach określonych w ustawie o statystyce publicznej oraz w ustawie o ochronie danych osobowych. Osoby wykonujące prace spisowe - rachmistrzowie i pracownicy statystyki publicznej - są obowiązane do przestrzegania tajemnicy statystycznej. Za jej złamanie grozi kara pozbawienia wolności do 3 lat.

# Ursynów w świetle „Panoramy dzielnic Warszawskiego Urzędu Statystycznego”



Marian Marek Drozdowski

**Warszawa dościga, a nawet prześciga inne stolicy europejskie chociażby pod względem liczby samochodów. Zastrasza natomiast droższymi mieszkańiami i brakiem szkół dostosowanych do potrzeb współczesnego rynku. Ursynów wyróżnia się wyjątkowo dobrymi warunkami zamieszkania.**

## Ludność i jej ruch naturalny

Gdy ludność Warszawy w latach 2010-2019 wzrosła z 1700,1 do 1790,7 tys. w tym samym czasie, ludność Ursynowa powiększyła się z 144,5 do 151,3 tys., a więc tylko o 6,8 tysiąca. Był to przyrost bardzo skromny w porównaniu do ogólnego wzrostu wynoszącego 90,6 tys.

W dynamice rozwoju liczby ludności Ursynów wyprzedziły takie dzielnice jak: Wilanów, który podwoił w tym czasie liczbę mieszkańców, Białołęka, Bemowo, Rembertów, Ursus, Wawer, Włochy. W ostatnim dziesięcioleciu zmalała ludność Śródmieścia, Pragi Północ, Ochoty.

Przyrost naturalny na 100 osób pod koniec 2019 r. wynosił w Ursynowie 3,22, a w Warszawie 1,28. Najwyższy był w Wilanowie –16,43, Białołęce –12,89, Ursusie –8,74. Niepokojąco ujemny występuje w dzielnicach: Śródmieście –9,15, Ochocie –3,62, Pradze Północ –3,47.

Ogólne saldo migracji na pobyt stały na 1000 mieszkańców Warszawy, wynoszące 5,74, wskazuje, że nasza stolica na tle wielu stolic europejskich jest stosunkowo mało atrakcyjna, chociaż saldo to wzrosło z 2,32 w 2010 r. do 5,74 w 2019. Ursynów w 2010 r. miał ujemne saldo –0,77, w 2019 zaś dodatnie –1,39.

Ze smutkiem musimy stwierdzić, że Ursynów jest w ostatnim dziesięcioleciu dzielnicą stagnacji ludnościowej., w przeciwieństwie do takich dzielnic jak: Wilanów, Białołęka, Wawer, Włochy. Poważny regres ludnościowy w ostatnim dziesięcioleciu przeżywiają: Śródmieście, Praga Północ, Ochota i Mokotów. Ubytek ludności w tych dzielnicach był spowodowany

wany ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji.

Pod względem struktury wieku, w ogólnym procesie starzenia się ludności Warszawy najstarszą demograficznie dzielnicą jest Śródmieście –25,5% ogółu ludności tej dzielnicy stanowiły osoby w wieku 65 lat i więcej; najmłodsza – Białołęka –9,1%. Ursynów utrzymuje się w średnich standardach procesu starzenia.

Największy udział osób w wieku przedprodukcyjnym mają dzielnice położone na obrzeżach miasta. Jednocześnie charakteryzują się one niskim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym oraz stosunkowo wysokim udziałem

ku wynosiła 964, w tym 634 w wieku lat 70 i więcej. W skali warszawskiej wskaźnik śmiertelności był bardzo wysoki jeszcze przed pandemią

Warunkiem normalnego rozwoju ludnościowego i tym samym gospodarczego Warszawy i jej dzielnicy jest stworzenie zachęt zatrudnienia mężczyzn w wieku produkcyjnym; szczególnie w zawodach deficytowych. W świetle badań Urzędu Statystycznego w Warszawie do zawodów deficytowych należą: programiści aplikacji, specjaliści do spraw sieci komputerowych, analitycy systemów komputerowych, pracownicy centrów obsługi telefonicznej, doradcy finansowi i in-

387. Na Ursynowie nastąpił przyrost pracujących (z 42 929 do 49 346), a spadek liczby bezrobotnych z 2046 do 941. W dzielnicy naszej liczba podmiotów gospodarki narodowej, pod koniec 2019 r., osiągnęła 32 221, w tym 22 369 osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą.

W Warszawie na 1000 ludności w 2019 r. było 548 pracujących. W ich strukturze zawodowej dominowali zatrudnieni w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (88) oraz edukacji (48). Dalsze miejsca zajmowali zatrudnieni w przetwórstwie przemysłowym (39), w transporcie i gospodarce magazynowej (35), opiece zdro-



lem osób w wieku produkcyjnym. Do takich dzielnic należą: Wilanów, Białołęka, Ursus, Wesoła i Wawer. Dzielnice położone w centrum miasta: Śródmieście, Mokotów, Bielany, Ochota, Praga Południe, Żoliborz – charakteryzowały się niskim odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym i wysokim w wieku poprodukcyjnym.

Stopień feminizacji dzielnic Warszawy wskazuje poważne zróżnicowanie. Współczynnik feminizacji najwyższy jest w Śródmieściu i na Żoliborzu, najniższy w Wesołej i Rembertowie. Waha się on od 122 kobiet na 100 mężczyzn do 108. Wśród seniorów – osób w wieku poprodukcyjnym – współczynnik ten wynosi 211, na Pradze Północ 241, na Ursynowie 178.

Jeszcze przed pandemią w 2019 odnotowano w Warszawie 19 083 zgonów, w tym 13 760 w wieku lat 70 i więcej. Liczba zgonów na Ursynowie w tym ro-

westycyjni, kierownicy do spraw budownictwa, inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, robotnicy budowy dróg, pielęgniarki, lekarze, zwłaszcza dentyści.

Do tzw. zawodów nadwyżkowych należą: pracownicy świadczący usługi na ulicach, robotnicy leśni i pokrewni, przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek, operatorzy urządzeń wiertniczych, ogrodnicy, artyści plastycy, dziennikarze, ankietery, wyżsi urzędnicy administracji rządowej.

## Rynek pracy. Struktura społeczno-zawodowa

Dziesięciolecie 2010-2019 zapisało się w dziejach Polski i Warszawy jako okres dobrej koniunktury. Liczba osób pracujących w Warszawie wzrosła z 806 885 w 2010 r. do 982 128 w 2019. W tym czasie liczba bezrobotnych w stolicy zmniejszyła się z 38 640 do 17

wotnej i pomocy społecznej (28), budownictwie (26) i obsłudze rynku nieruchomości (15).

Specyfika struktury zawodowej Ursynowa na tle struktury całego miasta polega na:

- mniejszej liczbie pracujących na 1000 mieszkańców 325 (w Warszawie 548)
- bardzo skromnej liczbie wśród pracujących zatrudnionych w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (7) i podobnie (7) w obsłudze nieruchomości;
- utrzymaniu normy warszawskiej zatrudnienia w edukacji (48);
- mniejszej liczbie zatrudnionych w handlu i naprawach samochodowych – 71 (w Warszawie 88);
- utrzymaniu wyższej od warszawskiej liczby zatrudnionych w budownictwie – 40 (w Warszawie 26), w transporcie i gospodarce magazynowej – 46 (w Warszawie 35);

bardzo niskiej liczbie zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym – 23 (w Warszawie 39).

Moim zdaniem – Polska, Warszawa i większość stołecznych dzielnic z niskimi wskaźnikami zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym (np. Bielany 12, Rembertów 15, Żoliborz 18, Ursus 19) winny przygotować się na nowy okres industrializacji opartej na nowoczesnej technologii, większych możliwościach eksportowych i potrzebie obsługi krajowych potrzeb w dziedzinie energetyki, produkcji leków, nowoczesnych środków komunikacyjnych i sprzętu obronnego.

Warto przypomnieć, że tylko w 2019 r. zarejestrowano w Warszawie 366 444 nowe podmioty gospodarki narodowej w rejestrze Regon, a wyrejestrowano 14 807. Na Ursynowie zarejestrowano w 2019 r. 2305 nowych podmiotów gospodarki narodowej, wyrejestrowano 1068

## Wybrane informacje o warunkach życia współczesnej Warszawy

Rozbudowa metra, przewozów autobusowych, uruchomienie wypożyczalni rowerów, hulajnóg i skokowy wzrost liczby samochodów osobowych i ciężarowych uprawniają do stwierdzenia, że komunikacyjnie Warszawa uzyskała średnie standardy stolic europejskich. W 2019 miała 1 638 179 pojazdów samochodowych, w tym 1 370 486 osobowych, 53 603 motocykle oraz 23 287 motorowerów. W dziedzinie motoryzacji prześcignęła niejedną stolicę europejską. Na Ursynowie pod koniec 2019 r. mieliśmy 94 601 pojazdów samochodowych, w tym 279 autobusów, 4664 motocykle i 1795 motorowerów.

Sytuacja mieszkaniowa warszawiaków, mimo stałej poprawy, daleka jest od poziomu stolic zachodnioeuropejskich. Przeciętna liczba izb w mieszkaniu warszawskim wynosi 3,14, na Ursynowie 3,58, natomiast powierzchnia użytkowa na jednego mieszkańca w metrach sześciennych w Warszawie 59,0, na Ursynowie – 71,2. Mieszkania ursynowskie w blisko 100% posiadają nowoczesne instalacje, a w 74% gaz z sieci. Wielkim problemem, szczególnie dla młodszego pokolenia, jest wysoka cena nowych mieszkań, w większości budowanych na sprzedaż lub wynajem.

W dziedzinie oświaty, szczególnie w dziedzinie wychowania przedszkolnego, uzyskaliśmy już standardy europejskie. W roku szkolnym 2019/2020 mieliśmy na Ursynowie 34 szkoły podstawowe, 1347 gimnazjów, 11 liceów i tylko 1 technikum oraz brak szkół branżowych 1 stopnia. Potrzeby rynku pracy wymagają zwiększenia liczby techników i szkół branżowych. Wyniki nauczania ze wszystkich podstawowych przedmiotów są w szkołach ursynowskich lepsze od przeciętnych w Warszawie.

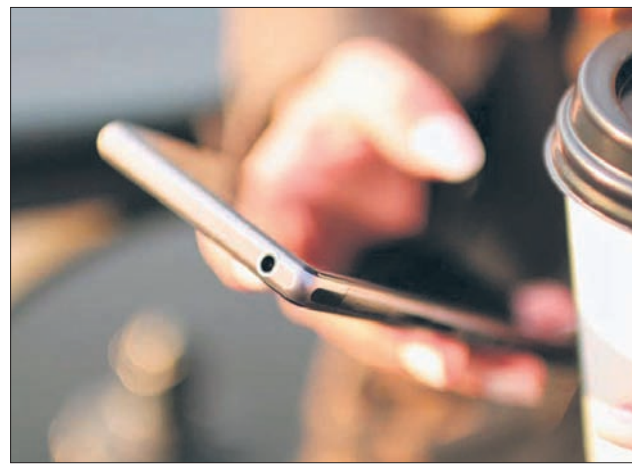
Na wyższych uczelniach warszawskich kształciło się 224 276 studentów, w tym na Ursynowie 23 414.

W dziedzinie ochrony zdrowia pracowało w Warszawie w 2019 roku 1412 przychodni, w tym 126 na Ursynowie.

Warszawa ma imponującą liczbę aptek prywatnych – 616, w tym 52 na Ursynowie. W warunkach niepokojącego wzrostu cen leków często niedostępnych dla seniorów. Godzi się podkreślić, że w okresie pandemii świetnie zdaje egzamin nowy Szpital Południowy

Dzielnica nasza, wzbogacona nowym domem kultury, winna zastanowić się, jak wykorzystać w przyszłości salę lustrzaną SGGW i większe sale ursynowskich domów kultury na spektakle kulturalne. Czy nie czas już na powołanie stałego Teatru Ursynowskiego?

## Chętniej kupujemy bilety przez telefon



**W 2020 roku o prawie 1,6 proc. – w porównaniu z rokiem 2019 – wzrósł udział aplikacji na urządzenia mobilne w sprzedaży biletów Zarządu Transportu Miejskiego.**

W 2020 roku pasażerowie Warszawskiego Transportu Publicznego kupili bilety za ponad 601 mln zł, w tym za pomocą aplikacji mobilnych za ponad 36,7 mln zł. Udział w sprzedaży tego sposobu dystrybucji biletów wyniósł 6,11 proc. Rok wcześniej było to 4,52 proc., oznacza to wzrost „popularności” tego kanału dystrybucji o 1,59 proc.

W ubiegłym roku użytkownicy Warszawskiego Transportu Publicznego mieli do dyspozycji siedem aplikacji na urządzenia mobilne. Mogli w nich kupować bilety jednorazowe, czasowe i krótkookresowe. Kupili w nich ponad 10,7 mln sztuk. Największą popularnością cieszyły się: bilety 20-minutowe – ponad 6,6 mln sprzedanych i jednorazowe przesiadkowe – ponad 3,8

mln. Najbardziej w aplikacjach mobilnych sięgano po bilety: jednorazowe przesiadkowe grupowe – 52 sztuki i weekendowe grupowe – 1 822.

W 2020 roku wzrost sprzedaży biletów – oprócz aplikacji na urządzenia mobilne – odnotowano także w przypadku mobilnych automatów biletowych. Pasażerowie kupili w pojazdach

WTP bilety za ponad 116,9 mln zł, a udział w sprzedaży za pomocą tego kanału dystrybucji wyniósł 19,45 proc. W 2019 roku było to odpowiednio – prawie 153 mln zł i 15,38 proc. Wzrost popularności mobilnych automatów biletowych przekroczył więc 4 proc.

W ubiegłym roku pasażerowie mogli korzystać z 817 stacjonarnych automatów biletowych i 2 544 mobilnych, w tym: 1 887 zainstalowanych w autobusach, 579 w tramwajach i 78 w pociągach SKM. Kupiono w nich prawie 33,98 mln szt. biletów za prawie 351,7 mln zł. W biletomatach obu typów sprzedano najwięcej biletów 20-minutowych – prawie 17,6 mln szt. i jednorazowych – prawie 13,9 mln sztuk. Najbardziej w automatach biletowych wybierano: Bilety Seniora – prawie 13,9 tys. sprzedanych sztuk, weekendowe – prawie 35,7 tys. sztuk i 3-dniowe – 72 tys. sztuk.

ztm.waw.pl



## Spacer antidotum na stres



**W czasie pandemii ograniczamy naszą aktywność - z konieczności, ale też trochę z lenistwa. A warto wyjść z domu, zobaczyć, co zmienia się w przyrodzie, poddychać głębiej podczas spaceru. Aura wprawdzie mogłaby być przyjemniejsza, ale jest, jak jest. Przyroda budzi się do życia z zimowego snu.**

Widać to na każdym kroku. Wystarczy wyjść do parku, ogrodu, czy gdziekolwiek, gdzie mamy możliwość pobyc z nią, choćby przez chwilę sam na sam. Kontakt z przyrodą koi nerwy, co w ostatnim czasie bywa szczególnie potrzebne. Jest naturalnym antidotum na stres.

Wśród zeszłorocznych liści pojawiają się wiosenne kwiaty. Z różnych zakamarków wychodzą owady, a ptaki zaczynają coraz śmielej swoje śpiewy. Skrzydlaci wokaliści to głównie panowie próbujący zdobyć względy pań. Śpiewając zaznaczają też swoje terytorium, na którym niechętnie widzą konkurencję. W miastach takich jak Warszawa całkiem dobrze czują się ptaki średniej wielkości

m.in. wrony, kawki, sroki, śmieszki, mewy siwe, gołębie miejskie i grzywacze. Nieco gorzej jest z populacją ptaków wielkości kosa, szpaka i mniejszymi. Te mają problem ze znalezieniem odpowiednich miejsc do gniazdowania. Brakuje starych drzew z dziuplami. Szpaki i sikory, kowaliki oraz rzadziej spotykane pelczacze chętnie wykorzystują do legów budki. Tych jest jednak za mało na terenie stolicy. Przydałby się specjalny program mający na celu zapewnienie większej ilości budek wg. projektu prof. Sokołowskiego. Inne nie zawsze spełniają ptasie potrzeby i nie zapewniają bezpieczeństwa młodym.

Inne zwierzęta także nie próżnują. Spacerując nad Jeziorem Czerniakowskim często napotykamy ślady działalności ssaków dużych i małych. Szczególną aktywność i to przez cały rok wykazują bobry. Te sympatyczne, związane z wodą gryzonie znajdują się pod ochroną. Zostawiają ślady swoich imponujących zębów na przybrzeżnych drzewach.

Mirosław Miroński



Urszula Kielan (z lewej) i Genowefa Patla.

## Mistrzyni wciąż startują...

**Mimo upływu lat, trzy nasze sławne sąsiadki nie schodzą z lekkoatletycznej areny. Ludwikę Chewińską, Urszulę Kielan i Genowefę Olejarz-Patłę wciąż można oglądać w mistrzostwach weteranów.**

Chewińska, która w 1976 roku ustanowiła niepokony do dzisiaj rekord Polski w pchnięciu kulą (19,58 m), mieszka na Służewcu. Wicemistrzyni olimpijska w skoku wzwyż (Moskwa 1980) Urszula Kielan i wielokrotna rekordzistka kraju w rzucie oszczepem (starego i nowego typu) Genowefa Olejarz-Patla natomiast dwie zasiedziały od dawna ursynowianki. Wszystkie trzy są serdecznymi przyjaciółkami, a kontynuowanie sportowych startów daje im mnóstwo satysfakcji, o czym najchętniej mówi Urszula Kielan (ur. 1960), która w 1980 ustanowiła rekord Polski 1,95 m, a na igrzyskach moskiewskich skoczyła 1,94, przegrywając tylko o trzy centymetry z ówczesną rekordzistką świata (2,01 m) – Włoszką Sarą Simeoni.

W tym roku wzięłam udział w halowych mistrzostwach Polski lekkoatletycznych weteranów w Toruniu i zwyciężyłam w swojej kategorii wiekowej wynikiem 137 centymetrów, co wedle preferencji fachowców odpowiada rezultatowi 2,01 m, osiągniętemu u szczytu możliwości fizycznych – śmieje się pani Urszula. Pamiętam, że w czasie, gdy rekord Polski Jarosławy Józwiakowskiej wynosił 175 centymetrów, ja – będąc uczennicą szóstej klasy szkoły podstawowej – skoczyłam 140 cm. Inna sprawa, że w tym czasie skakała się jeszcze stylem przerzutowym. O wiele skuteczniejsza technika flopu upowszechniła się u nas dopiero w latach siedemdziesiątych, no i Jacek Wszola wyskakał flopem olimpijskie złoto w Montrealu, a potem w Moskwie – podobnie jak ja – zdobył srebrny medal. Flop chwalebnie sobie i stosuję do dzisiaj, ciesząc się, że nadal je-

stem w stanie skakać tym stylem, a dawni fani mogą mnie bez trudu rozpoznać. Inna sprawa, że staram się wciąż podtrzymywać ogólną sprawność fizyczną, często ćwicząc w różnych salach, chociażby wtedy, gdy przychodzi mi towarzyszyć mojemu synowi Rafałowi, który jest potencjalnym kandydatem na igrzyska olimpijskie w zapasach – podkreśla dawna zawodniczka warszawskiej Gwardii.

Ten sam klub reprezentowała Ludwika Chewińska (ur. 1948), srebrna medalistka Halowych Mistrzostw Europy 1973 w Rotterdamie, dziesiąta na igrzyskach olimpijskich w Monachium (1972), 10-krotna rekordzistka i 11-krotna mistrzyni Polski w pchnięciu kulą.

Jako weteranka zdobyłam brąz halowych mistrzostw świata i srebro halowych mistrzostw Europy w Toruniu, a w tym roku wywalczyłam tam złote medale halowych mistrzostw Polski w kuli i rzucie ciężarkiem – informuje pani Ludwika, której starty dwa razy wspomógł finansowo burmistrz Mokotowa Rafał Miałowski, za co jest mu ogromnie wdzięczna. Na co dzień Chewińska pracuje jako nauczycielka w Zespole Szkół nr 27 przy ul. Rzymowskiego i uważa, że atmosfera w tej placówce jest po prostu cudowna. Wielu jej uczniów osiągnęło spore sukcesy na niwie lekkoatletyki, a do treningu zostali zachęceni między innymi przy okazji wizyt, jakie składali tam nasi wielcy mistrzo-

wie Anita Włodarczyk i Piotr Małachowski.

Genowefa Olejarz-Patla (ur. 1962), mieszkająca na Ursynowie po sąsiedzku z Urszulą Kielan, pracuje jako nauczycielka w.f. w szkole nr 336 im Janka Bytnara-Rudego i dodatkowo jest trenerem w Akademickim Klubie Sportowym Ursynów. Ta olimpijka z igrzysk 1992 w Barcelonie, piąta na mistrzostwach Europy 1986 w Stuttgarcie, wielokrotna mistrzyni i rekordzistka Polski w barwach AZS AWF Warszawa osiągnęła starym typem oszczepu 65,96 m, a nowym – 61,50.

Okazuje się, że największe sukcesy osiągam jako weteranka – powiada pani Genowefa. – W rzucie oszczepem udało mi się zdobyć w swojej kategorii wiekowej mistrzostwo świata w 2015 w Lyonie i w 2019 w Toruniu oraz mistrzostwo Europy w Aarhus. W przedziale wiekowym do 55 lat ustanowiłam też wartościwy rekord świata 47,14 m – informuje niezmiernie miotaczka, narzekająca tylko na pandemię koronawirusa, która uniemożliwia przeprowadzanie systematycznych treningów z młodzieżą, co na Ursynowie jest i tak utrudnione poprzez brak odpowiedniego stadionu.

Czy wreszcie doczekamy się lekkoatletycznej areny na Hirszfelda? – zastanawia się nasza rozmówczyni. Na to pytanie jednak chyba nikt w tej chwili nie jest w stanie odpowiedzieć.

Maciej Petruczenko



Pierwsza z lewej Ludwika Chewińska, trzecia Urszula Kielan.



Wojtek Dąbrowski

## Błąd systemu

Wszystko się zaczęło w czwartek od porannych wiadomości. Prawda w końcu wyszła na jaw! Cóż za zbieg okoliczności! Nie do wiary! Trzeba było dożyć Prima Aprilisu, Aby wreszcie obiektywnie oceniono rządy PiS-u.

Kto zawinił? Jak wynika z wypowiedzi imć Dworczyka, Błąd systemu! To potwierdza oficjalny komunikat. Narodowy Program Szczepień został hucznie ogłoszony, Ale zamiast zaszczepionych, większość ludzi jest wkurzonych.

6 lat rządów! Błef za błefem! Rząd sam przyznał: błąd w systemie! Kto w obłokach dotąd bujał, musi twarzą zejść na ziemię. Co za pech, że to się stało właśnie w kwietniu i pierwszego! To właściwie żadna nowość. Chaos. Norma. Nic dziwnego.

Co dzień prima aprilisem polityczna żyje scena, Nieustannie politycy robią w konia suwerena. Rząd od lat nas przyzwyczajają: niemożliwe jest możliwe, A nonsensy i absurdy okazują się prawdziwe.

Przedwyborcze obietnice zwykle są niewiele warte, Co fake-newsem jest, co faktem? Co jest prawdą, a co żartem? Kto surfuje w internecie albo słucha Wiadomości, Musi przyznać, że raz po raz ma poważne wątpliwości.

Weźmy przykład. Co czujecie, gdy słuchacie słów Premiera? Czy choć raz powiedział prawdę? Czy zwyczajnie nas nabiera? A Pan Prezes otoczony wyjątkową menażerią? Gra cynicznie czy w to wierzy? Dla jaj mówi czy na serio?

Trzeba przyznać, że Prezydent też poczucie ma humoru. Mówi: jestem mediatorem, a sam stał się źródłem sporów. Twierdzi: jestem niezależny. Państwo z partią mu się miesza. Działają zgodnie z Konstytucją... Tym stwierdzeniem nas rozśmieszają.

Są rządowe przedsięwzięcia konkurencją dla Barei, Tunel w porcie w Świnoujściu albo przepok na Mierzei, Już niebawem do Elbląga transatlantyk będzie wpływać, Żal, że nie ma Gombrowicza. Mógłby z nami boki zrywać.

Korzystając z doświadczenia, że sukcesy są w Janowie, Powołano już Centralny Port Lotniczy w Baranowie, Dzięki temu żartownisie, a przewodzi im Horata, Uczą innych jak bezkarnie można z ludzi robić wała.

Gdy rządowi specjaliści biorą sprawy w swoje ręce, Wszystko spieprzą, mamy przykład elektrowni w Ostrołęce. Dla kawatu obiecano elektryczne samochody. Macierewicz w swym raporcie nawołuje wręcz do zgody.

Za to armia jest najlepsza! Zacytuj tu Błaszczaka, Że pozycja Polski w świecie od stu lat nie była taka! Tylko gdzie są Caracale? Wierzyć w sukces czy nie wierzyć? Grunt, że właśnie sprowadzono z Chin kompas dla żołnierzy.

Inny dowcip już obiega media lotem błyskawicy, Że są ponoć politycy zjednoczeni na prawicy. Obserwując cyrk Bielana mamy pewność w tym znaczeniu, Że ich nieporozumienia świadczą o Porozumieniu.

W ministerstwach nominacje otrzymują od Premiera Specjaliści w myśl zasady: Nie matura, lecz chęć szczerca. Nie potrzeba w dyplomacji żadnych obcych znać języków, Piekarsz bez kwalifikacji także znajdzie miejsce w szyku.

Marny prawnik w Trybunale? Nie rozumiem skąd zdziwienie? Skoro nawet wójt jest w cenie i załapał się w Orleniu. Po zakupie wolnej prasy pewnie wzrosną wymagania. Obiektywizm, niezależność gwarantować będzie Kania.

Choć mi humor dopisuje, to nie przyszło mi do głowy, Że perukarz w Polskim Radiu będzie szefem programowym. Brzmi tak samo wiarygodnie, jakby mówił doń: milordzie, Równie dobrze mógłby zostać profesorem na Oxfordzie.

Szef kultury nas poucza co to znaczy wielka sztuka, Dba o jachty i ławeczki, wylansował Martyniuka. Inny komik, szef oświaty, na instrukcje czeka z kurii. Będą zmiany w podręcznikach pod dyktando Ordo Iuris.

Handlarz bronią ministrowi sprzedał swe respiratory, Z Niemiec łóżka złomowane spryciarz kupić mógł dla chorych. Rząd ogłosił kilkakrotnie, że pokonał już pandemię, Za co sobie, nie lekarzom, przyznał dość wysokie premie.

Co najbardziej nas dotyka? Finansowa polityka! Brak pieniędzy na leczenie, są miliony dla Rydzyska. Rośnie w kraju zadłużenie, pozostanie dług dla wnuków. Czemu wam tak zrzędzła mina? Można śmiać się do rozpuku!

Innym dowcip się wyostrzył. Wręcz hołubi się Sasina. Przygotował lot smoleński, chronił SKOK-i z Wołomina, Wybrał Pocztdo do wyborów, pomysł zgoła absurdalny, Dziś w nagrodę za to wszystko ma zbudować łuk triumfalny.

Banaś, pierwszy sprawiedliwy, chce rozliczać te afery, Śmiech na sali. Wolne żarty! Lecz nie z nami te numery! Stąd popieram ten postulat, który komuś wpadł do głowy, By w przyszłości pierwszy kwietnia stał się Świętem Narodowym.

© MKWD (Muzyczny Kabaret Wojtki Dąbrowskiego)

Gadka Tadka

Tadeusz Porębski

## Opozycja przegrywa walkowerem...



Na wstępie zaznaczam, że nie byłem, nie jestem i nie będę wyborcą partii Prawo i Sprawiedliwość oraz ugrupowania pod nazwą Zjednoczona Prawica. Nie mogę głosować na ugrupowanie obłudników, które niszczą "komunistyczne złogi", odbierając znaczną część emerytur tak zasłużonym dla Polski ludziom jak gen. Gromosław Czempiński czy inspektor policji Grażyna Biskupska, była naczelnik wydziału ds. zwalczania aktów terroru, która – na nasze szczęście – wysłała do więzienia najgroźniejszych polskich mafiosów. Nie zagłosuję na partię, która jednocześnie ze wspomnianymi posunięciami daje zdeklarowanemu komuchowi Stanisławowi Piotrowiczowi prestiżową posadę w Trybunale Konstytucyjnym. Nie mogę głosować na koalicję, która na pierwszą linię frontu wystawia takich osobników jak Bartek Misiewicz, Jacek Sasin, Przemek Czarnek, Zbyszek Ziobro czy Jadzia Emilewicz, a odkryciem sezonu i menedżerem roku ogłasza Dan-ka Obajtka. Tak nawiasem, patrząc na ceny paliwa na stacjach Orlenu i dosyć niską cenę rynkową baryłki ropy (60 USD Brent, 57 USD WTI), to moim skromnym zdaniem można dojść do wniosku, że panu Obajtkowi tak należy się tytuł menedżera roku, jak mnie awans na pierwszego solistę baletu w teatrze "Bolszj". Tak więc bogoojczyźniana Zjednoczona Prawica, naszpikowana prawdziwymi tuzami polskiej polityki, jak ci wyżej wymienieni oraz setką im podobnych politycznych tuzów w skali mikro, nie może być ugrupowaniem moich marzeń.

Niemniej jednak, zwykłe poczucie przyzwoitości oraz uprawiany zawód, którego fundamentem jest obiektywizm, nakazują mi w wielu przypadkach brać w obronę ZP i powołany przez to ugrupowanie rząd. Czynnikiem tak w przeszłości wielokrotnie i to się nigdy nie zmieni. Głęboki podział w naszym społeczeństwie, który dokonał się w okresie ostatnich sześciu lat, wyzwolił w ludziach nie spotykaną wcześniej agresję i porywczosć, skutecznie tępiące obiektywizm. Dzisiaj albo się PiS lubi i popiera w czambuł, albo patologicznie nienawidzi.

Ostatnio spotkałem się z kolegą z dzielnicy, którego znam od ponad pół wieku. Przytomny, wykształcony, ogarnięty gość. Zeszło na tematy polityczne, gadaliśmy z godzinę. Na koniec mówi: "Tadek, PiS to nie jest moja bajka, ale bogiem a prawdą, jeżeli kiedykolwiek dostałem coś gratis od rządu, to tylko darmowe wczasy w zakładowym ośrodku nad morzem za czasów komuny i trzynastą emeryturę za rządów PiS. Od pozostałych, czyli AWS, SLD, UW, PSL i PO nie dostałem nic. Przepraszam, od PO otrzymałem prezent w postaci konieczności tyrania do 67. roku życia. Zaprzeczysz, przyjacielu?". Cóż było mówić? Paweł ani pisał, wrócił do siebie i czapkę nacisnął – powiedziałyby Aleksander hrabia Fredro.

Takie podejście do rzeczy pojawia się w rozmowach coraz częściej i brakuje argumentów, by je podważyć. W ubiegłym roku dostałem sanatorium i koczowałem w jednym pokoju z niejakim Jan-kiem (71) spod Gniezna. Wchodzę do pokoju z walizą, a Janek ogląda serwis informacyjny w TVP Info. Od razu przechodzę do rzeczy i pytam go, czy jest "pisiorem", bo jeśli tak, to musimy podzielić się programami, ponieważ ja bojkotuję telewizję rządową. A on na to: "Ja wcale nie jestem za PiS, ale mam troje wnuków i dwóch prawnuków, więc muszę głosować na Kaczyńskiego. 500+, rozumiesz, co mam na myśli?". Co mam nie rozumieć, Jasiu. Co tu jest do rozumienia? Rząd pamięta o tobie i twoich zstępnych, więc rewanżujesz mu się w wyborach. Rozdawnictwo publicznych pieniędzy czy pogłoski o bankructwie państwa z powodu 1,5-bilionowego długu publicznego w ogóle tego Janka i milionów mu podobnych nie interesują. Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu. Tylko te dwa przykłady świadczą o gigantycznych błędach, popełnionych przez liderów PO w trakcie trwania osmiioletnich rządów tej partii. Mieli większość w parlamencie, swojego prezydenta i naprawdę mogli zmienić Polskę. Tymczasem całkowicie odwrócili się od ludzi niezamożnych i tolerowali złodziejstwo w postaci reprivatyzacyjnej osmiornicy, co skwapliwie wykorzystywał Jarosław Kaczyński. Dał ludziom to, co powinna im dużo wcześniej dać PO – bez uszczerbku dla budżetu. I od sześciu lat niepodzielnie rządzi państwem.

Mało tego – zapowiada się, że będzie rządzić jeszcze przez wiele lat. W osiągnięciu tego celu może mu przeszkodzić nie opozycja parlamentarna, lecz rysujące się coraz wyraźniej pęknięcie w łonie koalicji. Opozycja władna jest jedynie kibicować postępującemu pękaniu fundamentu scalającego ZP, bo merytorycznie prezentuje się beznadziejnie. Szymon Hołownia ma w parlamencie tylko kilka szabel, które przy dzisiejszym układzie sił niewiele znaczą. Za to gada jak z książki, dlatego jego popularność rośnie. Nie wiem czemu, ale mam do tego faceta ograniczone zaufanie. SLD przeszedł do historii i bardzo dobrze. W PO gryza się ze sobą dwie frakcje, a telewizyjne wystąpienia tułające się od partii do partii Barbary Nowackiej wywołują u mnie odruch współczucia dla Platformy, którą obecnie pani ta reprezentuje. Tak zwana lewica to stary towarzysz partyjny Włodzimierz Czarzasty, leniwy i bezpłciowy Adrian Zandberg, mocno zgrana karta w osobie Roberta Biedronia oraz młode cizie, których publiczne wynurzenia i wywody mogą powodować szczypanie w pewnej części ciała. PSL, jak to PSL, stoi czujnie i gotowe na alians z tym, kto zaproponuje więcej lukratywnych posad dla chłopskich czynowników – najlepiej w spółkach skarbu państwa. I gdyby wybory odbywałyby się jutro, na kogo miałbym głosować? Pewnie wrzuciłbym do urny pustą kartę.

### „Moim zdaniem, program szczepień w Polsce nie wygląda tak źle, jak głosi opozycja”

Tak słabej opozycji, jak dzisiejsza na Wiejskiej, polski parlament chyba jeszcze nie miał. Żadnego wspólnego, konkretnego i spójnego programu, tylko "odsunąć PiS od władzy" (w domyśle dać ją nam). Dziesięć milionów głosów oddanych na Rafała Trzaskowskiego prawdopodobnie zostało zmarnotrawionych, bo ruch społeczny, który miał powstać na tej gigantycznej bazie społecznej, nie powstał. Po przegranych wyborach prezydenckich towarzystwo rozeszło się do domów. W tym momencie przypomina się Grunwald z lipca 1410 r., kiedy miast wykorzystać sytuację i dobić Krzyżaków, król Władysław Jagiełło rozpuścił do domów polskie pospolite ruszenie, oddziały księcia Witolda i Złotą Orzę. Przez takie zaniechanie krwawa wojna z zakonem trwała jeszcze wiele lat.

Obecnie pandemia koronawirusa trwa już ponad rok. Ale obarczanie Rady Ministrów winą za znaczny przyrost zgonów to po prostu zła wola krytyków z opozycji. Przytomne, że przed rokiem, kiedy na południu Europy ludzie marli tysiącami i brakło chłodzi do przechowywania ciał, nikomu z tamtejszej opozycji rządowej do głowy nie przyszło, by domagać się dymisji premierów Włoch, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Francji bądź poszczególnych ministrów. Moim zdaniem, program szczepień w Polsce nie wygląda tak źle, jak głosi opozycja. Część winy za chaos można rzucić na pacjentów. Zamiast na wyznaczoną godzinę, ludzie gremialnie przychodzą do punktu szczepień bladym świtem, potęgując zamieszanie. W jakim celu tak rano? Bóg raczy wiedzieć. Sam byłem świadkiem, jak zażywny dziadek, wymachując laską, pomstował na rząd i wszystkich świętych, że tyle godzin musi czekać na wkłucie. Okazało się, że miał termin na 11.45, a przybył do punktu szczepień przed godziną ósmą. Dla pewności, by dopilnować, że nie zostanie pominięty. Ciała dała także Unia Europejska. Dość powiedzieć, że dopiero w marcu br. Bruksela oficjalnie zablokowała eksport szczepionki AstraZeneca do Australii. Unijne ograniczenia są znacznie łagodniejsze niż w USA, gdzie prezydent Joe Biden podtrzymał decyzję o absolutnym priorytecie dostaw dla Amerykanów. Dlatego nawet sąsiednia Kanada otrzymuje szczepionki BioNTech/Pfizera spod belgijskiej Antwerpii, a nie z fabryk w Stanach Zjednoczonych.

Korzystając z okazji wzajemnych oskarżeń na politycznej scenie oraz chaosu na obszarze szczepień, kieruję niniejszym apelowo do opozycji: chcę na was głosować, ale powielane hasło "odsunąć PiS od władzy" jakoś na mnie nie działa. Potrzebuję zwiezłego, zrozumiałego dla wszystkich programu, co poza zemstą na PiS chcecie zrobić dla kraju po wygraniu wyborów. Czy utrzymanie 500+, które ekonomicznie się sprawdziło? Musi być jasna deklaracja. Czy reformacje wreszcie gruntownie i ostatecznie naszą służbę zdrowia, tak jak w 2011 r. zreformowali ją nasi sąsiedzi Czesi? Czy zwrócić wreszcie swoje modre oczęta na ludzi mniej zamożnych i ubogich, jak uczyniło to w swoim czasie PiS? Czy zamiast utrzymać "13" emerytury znieście podatek dla emerytów, otrzymujących świadczenie na przykład poniżej 3000 zł? Przypominam, że mamy w naszym kraju prawie 10 mln osób w wieku poprodukcyjnym, to potencyjnie elektorat. Najniższa emerytura wcale nie wynosi 1250,88 zł, takie świadczenie przysługują wyłącznie osobom, które mają długi staż ubezpieczeniowy (kobieta – co najmniej 20 lat, mężczyzna – co najmniej 25 lat). Kilkaset tysięcy emerytów otrzymuje jednak emerytury w wysokości kilkuset zł, na przykład matki, które porzuciły kariery zawodowe na rzecz wychowywania dzieci. Co z tymi ludźmi? Pozwolić im nadal wegetować?

# Jak to było z budową dróg w Polsce



Lech Królikowski

**Teren obecnej Polski, w przeciwieństwie do krajów Europy Zachodniej oraz regionu śródziemnomorskiego, nie był w starożytności w granicach Imperium Romanum, które wybudowało tysiące kilometrów dróg bitych. Na naszych ziemiach, aż do końca XVIII wieku nie budowano dróg.**

Nie było w tej mierze tradycji, nie było fachowców, a także brakowało materiałów do ich budowy. Istniały natomiast tzw. trakty, tj. tradycyjne „korytarze”, którymi poruszano się pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Niektóre miały nawet rangę traktów państwowych, o których stan mieli dbać lokalni starostowie. Drogi oczywiście były gruntowe, a ich przejezdność zależała od pory roku. Niekiedy, przy traktach, szczególnie w miejscach szczególnych (np. rozwidlenia dróg) budowane były tzw. latarnie drogowe, z których pewna liczba zachowała się do naszych dni, głównie na Kielecczyźnie.

## Gross, Metzell, Staszic...

Za początek drogownictwa na naszych ziemiach należy uznać prace inż. Jana Grossa na terenach włączonych do Austrii w 1772 roku. Zbudował on w latach 1775-1805 aż 1890 km dróg bitych, 7 większych mostów oraz przeszło 3000 mostków i przepustów, m.in. most na rzece Białej w Tarnowie (o rozpiętości 56 m), który dotrwał do 1914 r., kiedy zniszczyli go Rosjanie.

Znaczny przełom w budowie obiektów inżynierskich miał miejsce po utworzeniu w 1807 r. Księstwa Warszawskiego. Powstała wówczas niezbędna administracja oraz pierwsze szkoły kształcące inżynierów. Dalszy rozwój w tej dziedzinie nastąpił w Królestwie Kongresowym (1815-1830). Naczelnym inżynierem był wówczas Ludwik Metzell. Uporządkował on przepisy z zakresu inżynierii, zbudował drugi (drewniany na drewnianych pontonach) most przez Wisłę w Warszawie oraz pierwsze w Królestwie drogi bite w okolicach Warszawy. Jedną z nich to obecna ulica Nowoursynowska, prowadząca do rezy-

dencji Potockich w Natolinie. Uważam za wielki błąd naszych urbanistów, że projektując Ursynów, tak zlokalizowali jedno z osiedli (tzw. siódme przedsięwzięcie), że przecięło ono historyczny ciąg najstarszej drogi zbudowanej metodami inżynierskimi w centralnej Polsce (ul. Nowoursynowska).

W dniu 28 grudnia 1816 r. Stanisław Staszic objął stanowisko dyrektora Wydziału Przemysłu, Kunsztu i Handlu w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji. Od 1817 r. był on także przewodniczącym Rady Ogólnej Budownictwa, Miernictwa, Dróg i Splawów, działającej przy Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Od tego czasu Staszic miał przemożny wpływ na budowę infrastruktury technicznej, w tym budowę dróg bitych.

W dawnych czasach o bogactwie miast decydowała liczba dróg, które do nich wiodły. Nie bez przyczyny o Rzymie, czyli najbogatszym, największym i najpotężniejszym mieście starożytności mówiło się, że prowadzi do niego wszystkie drogi. Nawet, jeśli nie prowadziły do niego naturalne trakty, to wkrótce Rzymianie zbudowali rozległą sieć dróg bitych, łączących z Rzymem jako punktem centralnym i węzłowym. W pierwszej połowie XIX wieku podobnie myślała elita rządząca w Warszawie. Pod kierunkiem Staszica Królestwo Polskie podjęło ambitny program budowy dróg bitych (szos), dla których Warszawa była punktem centralnym. Drogi te do dziś są kośćcem drogowego układu komunikacyjnego w Polsce. Wystarczy przypomnieć, że takie drogi wylotowe z Warszawy, jak al. Krakowska, Puławska, Połczyńska, Marymoncka, Modlińska, Radzymińska i Grochowska, to pierwsze w Polsce centralnej drogi bite, wytyczone i zbudowane przez inżynierów. W Warszawie, w miejscu przecięcia granic miasta (Wały Lubomirskiego) z nowymi drogami – wybudowano okazałe rogatki, zaprojektowane przez arch. J. Kubickiego. Dwie pary rogatek przetrwały do naszych czasów i znajdują się na ul. Grochowskiej oraz na Placu Unii Lubelskiej.

## Początek szos

Staszicowski program był z natury deficytowy, co wynikało z prostego porównania kosztów budowy z wpływami za użytkowanie. W początkach lat 20. XIX wieku deficyt przekroczył milion ówczesnych złotych. W rezultacie krytyki w rządzie i w Sejmie, 28 marca 1824 r. Stanisław Staszic ustąpił z funkcji dyrektora. Zapoczątkowane przez

niego dzieło było jednak kontynuowane przez następnych kilkanaście lat. Nawet rosyjski wielkorządca Królestwa Iwan Paskiewicz był wręcz zafascynowany stanem polskiego drogownictwa, toteż nie oszczędzając nakładów, kontynuował projekty Staszica (co prawda głównie z myślą o wykorzystaniu militarnym), czym zaskarbił sobie wielkie uznanie cara Mikołaja.

W czasach Staszica Ludwik Metzell sprawował funkcję Naczelnego Inżyniera i Konsyliarza Rządowego. Był zwierzchnikiem inżynierów wojewódzkich, odpowiadał także za splawy i budownictwo wodne. Metzell stworzył normy dotyczące systemu drogowego. Był pierwszym wysokiej rangi inżynierem państwowym, który podjął dzieło budowy dróg bitych, wytyczonych w terenie metodami inżynierskimi i zbudowanych z materiałów oraz w sposób określony w projekcie, na terenie wykupionym od prywatnych właścicieli. W początkach XIX w. „odkryto” znaną już w starożytności prawdę, że o jakości drogi decyduje nie tyle jej utwardzenie, ile odwodnienie. Szosy, które zaczęto wówczas u nas budować, najczęściej biegnęły nasypami. Miały także profil poprzeczny ułatwiający odprowadzanie wody. Nasyp często wykonywany był z piasku i żwiru, na które nakładano dwie warstwy (7,2 i 9,6 cm) kamienia (tłuczni) twardego, albo dwie warstwy po 14,5 cm kamienia miękkiego. Warstwy te były kolejno prasowane. Ten system budowy wprowadził do praktyki szkocki inżynier John Loudon McAdam (1756-1836). W warunkach centralnej Polski największym problemem był brak właściwego materiału. Wyznaczono nawet specjalną nagrodę za znalezienie odpowiednich złóż kamienia w rejonie Warszawy. Starano się, aby nacylenie budowanych dróg mieściło się w przewidzianych w projekcie normach, stąd – niekiedy – drogi prowadzone były także w wykopach. Wzdłuż szos ustawiane były słupki wiorstowe. Jedną z pierwszych szos, wręcz „sztańdarowa”, z Warszawy do Terespolu, uhonorowana została żelwnymi obeliskami w Warszawie (przy ul. Grochowskiej) oraz w Terespolu. Wzdłuż dróg, w określonych projektem odstępach, budowano znormalizowane zajazdy (kilku wielkości). Jeden z nich zachował się w podwarszawskim Raszynie (przy starym rynku). Wzdłuż szos budowano także standardowe domki dla dróżników. Wiele z nich zachowało się jeszcze w Polsce, m.in. przy Szosie Krakowskiej w miejscowości Orońsko.



Obelisk upamiętniający budowę Szosy Terespolskiej w Warszawie.

Tab. Drogi wychodzące z Warszawy, wybudowane w latach 1822-1836.

Lp.	Rok oddania całości do użytku	Nazwa traktu; od do	Długość [km]
1	2	3	4
1	1822	drogi podwarszawskie: Powązkowska, Wilanowska, Miłocińska, Marymoncka itp.	11,8
2	1823	Brzeski; Warszawa-Terespol	190,1
3	1829	Kowieński (Petersburski); Warszawa-Kowno	398,8
4	1829	Kaliski; Warszawa-Kalisz	246,4
5	1835	Zakroczymski; Warszawa-Kazuń	27,7
6	1835	Radzymiński; Warszawa-Radzimin	20,5
7	1836	Krakowski; Warszawa-Michałowice (na granicy z Rzeczpospolitą Krakowską)	285,7
8	1836	Puławski; Warszawa-Mniszew	51,2
9	1836	Lubelski; Miłosna k/Warszawy- Raciborowice na granicy z Cesarstwem (przez Lublin)	242,9

Dróżnicy mieli zadanie utrzymania w należytym stanie powierzonego sobie odcinka drogi.

## Mosty Kierbedzia

Rada Ogólna Budownictwa, Miernictwa i Splawów, którą kierował Staszic, rozpatrywała i zatwierdzała projekty i kosztorysy większych robót, opiniowała też obsadzanie kierowniczych stanowisk. Korzystną okolicznością było to, że Staszic działał jednocześnie w kilku resortach. Miał w m.in. wpływ na przygotowanie kadr dla drogownictwa. Początek stanowiła oferta Wojciecha Langego, który w grudniu 1816 r. zaproponował bezpłatne prowadzenie przy Uniwersytecie kursów budowy dróg, mostów, tam i usławniania rzek. W 1818 r. kursy Langego włączono do Wydziału Nauk i Sztuk Pięknych UW. Gdy Lange nie uzyskała upragnionego tytułu profesora, w 1819 r. wycofał swoją ofertę, a kursy upadły. Staszic, już wcześniej, bo w 1817 r. wysłał na studia za granicę dwóch zdolnych młodych ludzi: Jana Smulikowskiego i Teodora Urbańskiego, widząc ich w przyszłości jako profesorów pierwszej polskiej politechniki.

W 1821 r. inżynierowie zatrudnieni przy budowie dróg (nazywani zazwyczaj inżynierami komunikacji) utworzyli Królewski Korpus Inżynierów Dróg i Mostów, na podobieństwo korpusów istniejących we Francji i Rosji. Były to elitarne organizacje, mające wielki prestiż. „Inżynier komunikacji” to arystokrata wśród inżynierów. Najsłynniejszym Polakiem w rosyjskim korpusie był Stanisław Kierbedź – budowniczy, m.in. pierwszego stalowego mostu w Imperium Rosyjskim (na Nowie w Petersburgu – 1850 r.) oraz stalowego mostu w Warszawie (Most Kierbedzia).

W 1818 r. stworzono pierwszy „rządowy” program budowy dróg bitych w Królestwie Polskim. Na czele projektu stanął Aleksander Groffe, który jednak nie podolał zadaniu. Ratunkiem okazał się działający od lat w Galicji austriacki inżynier Franciszek Ksawery Christiani, dla którego w maju 1819 r. powołano w Warszawie Dyрекcyję Generalną Dróg i Mostów. Christiani z trudem skompletował niezbędne kadry techniczne, dla których opracował i wydał podręczniki kosztorysowania (1819) oraz bu-

dowy dróg i mostów (1820). Podjęte w 1819 r. prace w terenie prowadzone były z wykorzystaniem tzw. szalwarku, a realizowane były przez firmy wyłaniające w drodze publicznego przetargu. Po roku szalwark zamieniono na opodatkowanie. Na wybudowanych drogach obowiązywało myto, które przeznaczono było na budowę i utrzymanie dróg. Pozyskane przychody nie pokrywały jednak wydatków (stąd dymisja Staszica). Zastąpiła konieczność zmiany systemu finansowania budownictwa drogowego, do czego wciągnięto powstały w tym czasie Bank Polski. Pozwoliło to na kontynuowanie programu budowy dróg, także po upadku powstania listopadowego.

Warto pamiętać o tych wydarzeniach, albowiem był to największy i najbardziej śmiały program budowy dróg bitych w Polsce aż do czasów nam współczesnych, kiedy podjęto program budowy autostrad. „Złamana” w połowie ul. Nowoursynowska oraz rozcinająca Ursynów ulica Puławska to materialne ślady tamtej epoki w najbliższym naszym sąsiedztwie!



Ul. Nowoursynowska - jedna z pierwszych dróg bitych w okolicy Warszawy.

**TANI SERWIS  
KOMPUTEROWY**  
**18 zł/h, 24 h**  
**Dojazd 0 zł**  
**506 480 505**

### KUPNO-SPRZEDAŻ

**ANTYKWARIAT KUPI  
ZA GOTÓWKĘ**  
ANTYKI, OBRAZY, SREBRA,  
MILITARIA I INNE  
UL. DĄBROWSKIEGO 1  
22 848-03-70 601-352-129

**ANTYCZNE** meble, obrazy,  
srebra, plater, odznaczenia,  
szable, książki, pocztówki,  
504 017 418  
**PASIEKĘ (13 uli)** sprzedam,  
66 333 27 25

### MOTO

**CAŁE** i uszkodzone kupię,  
504 899 717

### NAUKA

**ANGIELSKI**, duże  
doświadczenie, online, dojeżdżam,  
502 378 901  
**HISZPAŃSKI**, 507 087 609  
**MATEMATYKA**, FIZYKA,  
691 502 327  
**MATEMATYKA**, FIZYKA,  
CHEMIA, dojeżdżam, 504 057 030

### NIERUCHOMOŚCI

**DZIAŁKI** rekreacyjno-  
budowlane, Prażmów,  
602 770 361

**KUPIĘ** las, okolice Prażmowa,  
602 770 361

- **Dom** ok. Góry Kalwarii, w stanie surowym 230 m<sup>2</sup> na działce 1300 m<sup>2</sup>. Cicha, spokojna okolica, tylko 350 tys. zł, 601 720 840
- **Dom** Ursynów, 280 m<sup>2</sup>, dobry standard, 601 720 840,
- **Konstancin**, 400m<sup>2</sup>/1300m<sup>2</sup>, ładny dom w dobrej cenie, tylko 1,9 mln zł, 601 720 840
- **Konstancin**, okazja dom wolnostojący 190/1100 m<sup>2</sup>, jedynie 1.250 tys. zł, 601 720 840
- **Mokotów**, dom 400 m<sup>2</sup>, 4,5 mln zł do dużych negocjacji, 601 720 840,
- **Mokotów Górny**, atrakcyjne domy na sprzedaż, od 200 do 450 m<sup>2</sup>, 601 720 840
- **Mokotów Górny** dom, 300 m<sup>2</sup>, świetny punkt, 601 720 840
- **Mokotów Górny** dom, 320 m<sup>2</sup>, po remoncie, działka 420 m<sup>2</sup>, 601 720 840
- **Superdom**, Wilanów 270 m<sup>2</sup>, świetny standard, obok Pałacu w Wilanowie, os. zamknięte, 3,5 mln zł, 601 720 840
- **Ursynów**, pół bliźniaka, 610 m<sup>2</sup> na mieszkanie lub biuro, c. 3,8 mln. zł, 601 720 840,
- **Zalesie Dolne**, piękna rezydencja 310/3500 m<sup>2</sup>: piękny ogród, piękny dom, 601 720 840

#### Działki:

- **Konstancin**, działka 3300 m<sup>2</sup>, strefa A, dobra cena, 601 720 840
- **Chylicki**, działka 5000 m<sup>2</sup> pod 5 bliźniaków, dla dewelopera lub mniejsze części po 1250 m<sup>2</sup> każda, 601 720 840
- **Pyry**, 1900 m<sup>2</sup>, tuż przy ul. Puławskiej, c. 2 mln. 200 tys. zł, superpunkt, 601 720 840
- **Wilanów**, 13 700 m<sup>2</sup>, usł.-przem.-inwestycyjna, z planem. Okazja 350 zł/m<sup>2</sup> do neg., 601 720 840
- **Wilanów**, 5000 m<sup>2</sup>, pod bud. jednorodzinne, ładna działka, 601 720 840

#### Do wynajęcia:

- **Mokotów**, ul. Belwederska, 4 pokoje, 108 m<sup>2</sup>, do wynajęcia 6500 zł/m-c, 601 720

#### Lokale handlowe:

- **58 m<sup>2</sup>** z dobrym najemcą, tylko 830 tys. zł.
- **Biedronka**, z najemcą. Wieloletnia umowa, 601 720 840
- **Biurowiec**, 3000 m<sup>2</sup>, Warszawa, dobry standard, z parkingiem na 75 samochodów, możliwość kupna 1/2 biurowca, 601 720 840,
- **Centrum**, lokal 160 m<sup>2</sup> – sprzedaż – z najemcą – 10 lat, dobra inwestycja, 601 720 840
- **Grochów**, ok. Ronda Wiatraczna 240 m<sup>2</sup>, sklep spożywczy działający, dobre dochody, do wynajęcia, 18 tys. zł/m-c lub sprzedaż, c. 2.5 mln. zł, z powodu braku czasu, 601 720 840
- **Kamienica** 421 m<sup>2</sup> + lokale handlowe, wszystko wynajęte, czynsz płacony przez najemców 20 tys/m-cznie - sprzedam, 601 720 840
- **Lokal** handlowy 120 m<sup>2</sup>, z najemcą, okolice Nowego Świata, 601 720 840
- **Lokal** z wieloletnim najemcą, stopa zwrotu 9%, Górny Mokotów, 601 720 840
- **Mokotów** 70 m<sup>2</sup>, lokal z najemcą, gastronomia, c. 1 mln 450 tys. zł brutto, wynajęty na 10 lat, 601 720 840
- **Mokotów**, delikatesy z najemcą, znana marka, wieloletni kontrakt, 601 720 840
- **Mokotów Dolny** lokal handlowy 90 m<sup>2</sup> z witryną, stan deweloperski, 601 720 840,

#### Domy:

- **Dom**, Łoś k. Piaseczna, 280m<sup>2</sup>/1100m<sup>2</sup> działki, okazja, tylko 980 tys. zł. po remoncie, do wejścia, 601 720 840
- **Dom** Las Kabacki, 400 m<sup>2</sup>, ok. ul. Jagielskiej, działka 1500 m<sup>2</sup>, do wejścia, 601 720 840

- **Ochota**, 100 m<sup>2</sup>, Żabka, lokal handlowy, sprzedaż z najemcą, 601 720 840
- **Sadyba**, lokal handlowy 110 m<sup>2</sup> do wynajęcia, wysoki standard, witryny przy głównej ulicy, 601 720 840
- **Ursynów-Kabaty**, 128 m<sup>2</sup> lokal z witrynami, dobry punkt, do wynajęcia, 11 tys/m-c, 601 720 840
- **Wilanów**, lokal handlowy 76 m<sup>2</sup>. Cena 725 tys. zł lub wynajem 5300 zł + VAT za m-c. Dobry punkt, 601 720 840
- **Żoliborz**, 75 m<sup>2</sup>, wynajęty na 10 lat, z najemcą, c. 1 mln 550 tys. zł, 601 720 840

### AGENCJA NIERUCHOMOŚCI

"Van Der Zał"

**pilnie szuka dla swoich klientów:** mieszkań, apartamentów, domów, rezydencji, niezabudowanych działek gruntu w południowej części Warszawy (Konstancin, Piaseczno i okolice, Sadyba, Wilanów, Mokotów, Stegny, Ursynów, itd.).  
Tel.: 601 720 840

### AGENCJA NIERUCHOMOŚCI

"Van Der Zał"

**pilnie poszukuje mieszkań** dwupokojowych, trzypokojowych i czteropokojowych do kupna bezpośrednio,  
tel.: 601 720 840

### POGRZEBOWE

**OPIEKA  
NAD GROBAMI**  
tanie i solidnie  
500 336 607

**USŁUGI  
POGRZEBOWE**  
Mokotów, Ursynów  
ul. Rzymowskiego 35  
tel: 691 193 581 24h  
www.tobiasz24.pl

### Usługi Pogrzebowe URSYNÓW

Tel. 24h: 600 399 199  
Komisji Edukacji Narodowej 53  
22 499 20 01  
www.pogrzebyursynow.pl

### PRACA

**KUCHARKA** do pracowni  
garniżeryjnej, Mysiadło,  
603 686 561

### RÓŻNE

**KOLONIE ARTYSTYCZNE**,  
11 dni, morze, góry, szukaj na:  
siadajpala.art

### USŁUGI

**AA GLAZURA**, terakota,  
remonty, 794 781 765  
**ANTENY TV SAT**. Profesjonalne  
usługi RTV. Zadzwoni 501 700 315

**BEZPŁYWE** cyklinowanie,  
malowanie, gładzie 22 756 57 63,  
502 093 588  
**BIURO RACHUNKOWE**,  
602 234 106  
**DEZYNSEKCJA**, skutecznie,  
22 642 96 16  
**DOCIEPLANIE** budynków,  
poddaszy, malowanie elewacji -  
kilkunastoletnie doświadczenie,  
501 624 562  
**DOCIEPLANIE** budynków,  
szybko, tanio, solidnie,  
tel. 502 053 214  
**HYDRAULIK**, 602 651 211  
**HYDRAULIK**, pełen zakres,  
601 81 85 81

#### KOMPUTERY

pogotowie,  
ul. Na Uboczu 3,  
tel. 22 894 46 67, 696 37 37 75

#### KOMPUTERY

serwis, sprzedaż,  
FLYCOM,  
Pasaż Ursynowski 9,  
tel. 22 644 26 05, 601 737 777

**MALOWANIE** 669 945 460

**MALOWANIE**, hydraulika,  
remonty, 501 050 907

**NAPRAWA 24h**  
**chłodnie**  
**lodówki**  
**kostkarki**  
**do lodu**  
603-584-876

**NAPRAWA LAPTOPÓW**  
ELEKTRONIKA KOMPUTERY  
CENTRUM SERWISOWE  
ul. Meander 2 A  
668 108 222

**PASSA**  
TYGODNIK SĄSIADÓW

Zapraszamy do odwiedzenia naszego  
profilu w mediach społecznościowych



**W SPRAWIE  
OGŁOSZEŃ DROBNYCH  
PROSIMY O KONTAKT  
POD NUMEREM  
509 586 627**

### NAPRAWA SPRZĘTU AUDIO-TV-VIDEO

**SONY, PANASONIC,  
LG, SAMSUNG  
I INNE**

ul. Meander 2 A  
**668 108 222**

pon.-pt. 11-19, sob. 10-14

### NAPRAWA MASZYN DO SZYCIA

DOJAZD GRATIS  
tel. (022) 844 81 58

**NAPRAWA** lodówek,  
602 272 464

**NAPRAWA** lodówki, pralki,  
502 562 444

**OKNA**, naprawy, serwis,  
787 793 700

**PRANIE** dywanów, mycie okien,  
669 945 460

**NAPRAWA** pralek  
BOSCH, SIEMENS,  
WHIRPOOL, itp.,  
22 644 52 59,  
501 122 888

**REMONTY** budowlane,  
ogrodzenia, 513 137 581

**REMONTY**,  
ELEKTRYCZNE,  
HYDRAULICZNE, itp.  
608 303 530

**ROLETY**, plisy, moskitiery,  
żaluzje, producent, 602 380 218  
**STOLARKA**, pełny zakres,  
naprawy, 22 641 54 84;  
601 751 247

**WIERCENIE**, KARNISZE, itp.  
608 303 530

### ZDROWIE

**ALKOHOLOWE** odtrucia,  
Esperal, tanio, 22 613 98 37;  
22 671 15 79

## STOMATOLOGIA Z NFZ

leczenie specjalistyczne, ogólnostomatologiczne, protetyka

Al. KEN 98, lok U-30

607 626 748

www.stomatologia-ken98.pl

## Tusze, Tonery

Oryginalne, Zamienniki, Regeneracja

**BEZPŁATNA  
DOSTAWA  
DO FIRM  
na Ursynowie!**



tel. 22 208 00 00 ul. Meander 2a, Pasaż Natoliński

## EKO-BUD

tel: 22 / 787 19 10  
komórkowy: 602 627 232  
okna@eko-bud.com.pl  
okna drzwi rolety parapety  
bramy garażowe  
SPRZEDAŻ \* MONTAŻ \* DORADZTWO

**BIURO HANDLOWE  
WARSZAWA-URSYNÓW**  
ul. Roentgena 45, lok 4B  
tel/fax: 22 / 644 73 63  
ursynow@eko-bud.com.pl

**BIURO HANDLOWE  
WOŁOMIN**  
ul. 1-go Maja 26B  
tel/fax: 22 / 787 1646  
wolomin@eko-bud.com.pl

**vetrex**  
okna premium



**W prawo czyli w lewo**

**Dobry czas na porządki**

**Mirosław Miroński**



Święta wielkanocne mamy już za sobą. Tegoroczne życzenia „Wesołych Świąt!” nie zawsze znajdowały odzwierciedlenie w rzeczywistości. Bywało tak m.in. za sprawą pandemii oraz związanych z tym ograniczeń, ale też aury, która w Warszawie daleka była od oczekiwań. Niestety, nie była ona wiosenna w najmniejszym stopniu. Tyle mówi się o ociepleniu klimatu, w tym przypadku jednak nic na to nie wskazywało. Wręcz przeciwnie, było zimno, wietrznie, i mokro.

Wielkanoc jest świętem ruchomym, więc i pogoda wtedy bywa różna i to diametralnie, od niemal letniej po zimową. W obrządku zachodnim, zgodnie z regułą przyjętą podczas soboru nicejskiego w 325 roku, powinna być obchodzona w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni Księżyca. Może wypaść 22 marca, a najpóźniej 25 kwietnia. Z kalendarzem wielkanocnym związane są inne święta chrześcijańskie, m.in.: Środa Popielcowa, Wielki Post, Triduum Paschalne, Wniebowstąpienie Pańskie, Zielone Świątki czy Boże Ciało. Są one obchodzone w dniach liczonych przed i po Wielkanocy. Także w tym roku Wielkanoc wypadła zgodnie z zasadami – po pierwszej wiosennej pełni księżyca (4 kwietnia, w niedzielę).

Pamiętam z dzieciństwa, że przez lata w czasie świąt Wielkanocnych mieliśmy szerokie spektrum pogodowe. Dawało się to zauważyć i odczuć zwłaszcza podczas śmigusa-dyngusa. Bywało, że dzieciarnia ganiała z rozmaitymi sprzętami służącymi do polewania w niemal letnich strojach. Każdy brał do ręki kolorowe, plastikowe jajeczka lub pistolety na wodę, wszelkiego rodzaju wiaderka, butelki etc. Eh, co się wtedy działo... Z podwórka polewanie przeniosło się na ulice. Dochodziło do prawdziwych wojen. Nawet przypadkowi pasażerowie autobusów i tramwajów nie byli bezpieczni. Na przystankach czekali już uzbrojeni w wodę młodzieńcy. Dochodziło do dantejskich scen. W robocie były wielkie wiadra z wodą, a wobec kilkudziesięciosobowych grup nikt nie mógł czuć się bezpieczny. Śmigus-dyngus, czyli lany poniedziałek, z czasem zamienił się w coś, co przypominało wybryki chuligańskie. Miały one niewiele wspólnego z samymi świętami i towarzyszącą im tradycją. W dużych miastach, takich jak Warszawa, interweniowała milicja, a potem policja.

Jako chłopak też nie byłem święty. Do dziś mam wyrzuty sumienia z powodu polania koleżanki. Szukając rozpaczliwie czegoś do nabrania wody, znalazłem plastikowy pojemnik. Szybko napełniłem go wodą z kranu pod blokiem i dalej w pogoń za koleżanką odzianą w białe futerko z popularnego wtedy sztucznego misia. Kiedy ja już dopadłem i polałem, stwierdziłem, że to co miało być wodą okazało się czarna, tłusta cieczą. Prawdziwa tragedia... Dziewczynka wystrojona świątecznie stała przede mną niczym zebra – w białym futerku w czarne paski. Jak się okazało, w pojemniku był zużyty olej silnikowy, brudny i całkiem czarny. No cóż... To był przypadek, ale zapadł mi w pamięci. Być może, koleżanka również pamięta ów incydent, choć było to dawno, w czasach, kiedy za coś takiego można było dostać lanie.

Na szczęście idziemy do przodu, dziś już nie wolno bić dzieci. Nie znaczy to, że obecnie mogą być całkiem bezkarne. Mają swoje prawa i obowiązki. Dzieci to mali ludzie, przyszli obywatele. Od tego, jak i co im przekazemy, zależy, jacy będą, gdy już dorosną. W sytuacji zgotowanej nam przez koronawirusa nie ma im czego zazdrościć. Pandemia pozbawiła je tego, co dla ich rozwoju jest niezmiernie ważne – możliwości przebywania w grupach, w ruchu, na świeżym powietrzu, na boiskach. Dawniej dzieci i młodzież wykorzystywały każdą wolną chwilę, by posiedzieć na trzepaku, pobać się na huśtawkach, wyjść na podwórko ot tak, by spotkać się z innymi dziećmi. Teraz siedzą przy komputerach z nosami przy monitorze. Nawet jeśli wychodzą z domu, to i tak nie rozstają się ze swoimi smartfonami, nad którymi spędzają większość czasu, ze słuchawkami na uszach, odizolowani od świata. Jakie będą tego skutki? Łatwo przewidzieć. Skoro trzydziesto i czterdziestolatki, a nawet młodzież i dzieci skarżą się na dolegliwości kostne, mają już zmiany zwyrodnieniowe w obrębie kręgosłupa i wiele innych niepokojących objawów, na które zwracają uwagę lekarze – to co będzie później? Relacje społeczne, oparte na polubieniach sprowadzających się do kliknięcia odpowiedniej ikony na ekranie, to nie to samo, co bezpośredni kontakt z drugą osobą. Pandemia jeszcze nasila te negatywne zjawiska, co nie znaczy że nic nie można zrobić. Starajmy się im przeciwdziałać. Wykorzystujmy każdą okazję, aby się ruszać. Są jeszcze miejsca na tyle odosobnione, że można tam pospacerować, pobiegać.

Święta i okres poświąteczny dają impuls do wprowadzenia zmian w naszym życiu. Poczynając od porządków w domu, w ogrodzie, na uporządkowaniu spraw odkładanych na później kończąc. To dobry czas na zmianę niektórych nawyków i stylu życia. Wiele osób postanawia zrzucić zbędne kilogramy, przejrzeć szafy. Warto też zastanowić się, co moglibyśmy zrobić zamiast tkwić przed komputerem, czy nad smartfonem? Co zrobić w ramach wiosennych porządków nie tylko z mieszkaniem, otoczeniem domu, ale i z samym sobą?



**Dla wszystkich**

Nagrodę za rozwiązanie otrzymuje **Krystyna Domaszewicz**  
Odpowiedzi proszę zgłaszać telefonicznie 22 648-44-00  
**we wtorek** między godz. 12.00 a 12.30.  
Nagrodę można odebrać w środę w godzinach 10-20.

			1	8			
			4		7		9
6	7						5
			1	2	9		
	3			5		7	
	5				4		8
			7			2	
	6				2		
2				4	6	5	

		3		1			7
			5			8	
		5			2	6	3
		6				1	
9			7	4			
					8		
		4	6	3			7
1							6
		7					2

**Ważne telefony**

**Ursynów**

**Urząd Dzielnicy al. Komisji Edukacji Narodowej 61**  
Centrala 22 443 71 00  
fax 22 443 72 91  
Informacja Wydziału Obsługi Mieszkańców 22 443 72 00  
22 443 71 56  
22 443 73 01

Policja 603 19 78 lub 112  
Ośrodek Pomocy Społecznej 22 544 12 00

Miejskie Centrum Kontaktu Warszawa (czynne całą dobę przez 7 dni w tygodniu) 1915

**Mokotów**

**Urząd Dzielnicy ul. Rakowiecka 25/27**  
22 443 64 00  
Wydział Obsługi Mieszkańców 22 443 65 00  
22 443 65 01

Urząd Skarbowy 22 502 00 00  
Pogotowie Ratunkowe 999  
22 844 04 46

Policja 22 603 11 88  
Straż Miejska 986, 22 649 40 90  
Straż Pożarna 998, 22 844 00 71

**Wilanów**

**Urząd Dzielnicy ul. Franciszka Klimczaka 2**  
22 44 35 000  
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Przyczółkowa 27A 22 648 22 26  
22 842 32 61

Policja 22 842 32 61  
Straż Miejska 986, 852 16 00  
Straż Pożarna 22 596 71 40

**Piaseczno**

**Urząd Miasta i Gminy ul. Kościuszki 5**  
701 75 00  
Starostwo 757 20 51  
Powiatowe 726 67 00  
Urząd Skarbowy 999  
Pogotowie Ratunkowe 535 91 93  
997

Policja 756 70 16...18  
997

Straż Miejska 701 76 95  
986

Straż Pożarna 998, 756 72 43  
Pogotowie Gazowe 992  
Pogotowie Elektryczne 701 32 20  
Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne 603 309 399

**Konstancin-Jeziorna**

**Urząd Gminy ul. Piaseczyńska 77**  
22 484 23 00, 22 484 23 10  
Policja 997, 756 42 17  
Straż Miejska 757 65 49  
Straż Pożarna 998, 750 18 19  
Pogotowie 999, 756 75 11

**Lesznowola**

**Urząd Gminy ul. Gminnej Rady Narodowej 60**  
757-93-40 do 42;  
757-92-71; 757-90-02;  
faks 757-92-70

Pogotowie Ratunkowe 999  
Pogotowie Ratunkowe (całodobowy ostry dyżur) ul. Kościuszki 9 756-75-11

Ośrodek Zdrowia w Nowej Iwicznej 701-49-10  
Ośrodek Zdrowia w Magdalence 757-99-64  
Ośrodek Zdrowia w Mrokowie 756-15-92  
Ośrodek Pomocy Społecznej 757 92 32  
Policja 997  
757-93-90, 757-93-86

Komenda Powiatowa Policji 756-70-17, 756-75-01  
Straż Pożarna 757-05-98, 757-22-27

Ochotnicza Straż Pożarna w Mrokowie 756-15-25  
w Nowej Woli 756-73-10  
Straż Miejska 986, 750-21-60  
Pogotowie gazowe 992, 750-38-85  
Pogotowie energetyczne 991  
756-30-53, 756-30-54

Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

**Kronika Stróżów Prawa**



**Kierowca twierdził, że świadczy płatną usługę**

Ursynowscy patrolowcy zatrzymali 36-latkę oraz jego o dwa lata młodszego współnika podejrzanych o kradzieże dwóch samochodów. Mężczyźni zostali zatrzymani do kontroli w miejscu, gdzie dochodziło do włamań do samochodów. W swoim aucie mieli urządzenia do zakłócania sygnałów GSM oraz GPS, śrubokręty, gaz łązwiący, kluczyki od bmw oraz innego pojazdu, tablice rejestracyjne, fałszywy dowód osobisty oraz inne przedmioty świadczące, że obaj mogą się zajmować kradziejami pojazdów.

Kilka minut po północy policjanci patrolujący ulicę Ursynowa zauważyli ciemną hondę stojącą na ul. Puławskiej w miejscu, gdzie zdarzały się kradzieże z włamaniami do samocho-

dów. Wewnątrz siedzieli dwaj mężczyźni, którzy podczas kontroli byli zdenerwowani. Kierowca twierdził, że świadczy płatne usługi i właśnie przewozi pasażera, siedzący obok obywatel Ukrainy potwierdzał tę wersję. Z ich zachowania wynikało jednak, że się znają. Tłumaczenie wydało się policjantom podejrzane.

Kiedy zapytali mężczyzn, czy mają przy sobie przedmioty, których posiadanie jest zabronione albo mogą służyć do popełnienia przestępstwa zgodnie zaprzeczali. Sytuacja diametralnie się zmieniła w trakcie przeszukania, kiedy w różnych miejscach ich pojazdu mundurowi znaleźli urządzenia do przesyłania sygnałów elektronicznych oraz zagłuszkarki sygnałów GSM i GPS typowych dla osób zajmujących się kradziejami samochodów, laptop do zdalnego pokonywania zabezpieczeń elektronicznych w pojazdach, śrubokręty, tablice rejestracyjne od innego samochodu, podrobiony dowód osobisty z nazwiskiem i imieniem kierowcy, dwa komplety kluczyków do bmw oraz jeden volkswagena i do innego samochodu, a także inne przedmioty mogące być wykorzystywane

przy włamaniach do samochodów. 36-letni kierowca przyznał, że wszystkie rzeczy należą do niego. Nie wyjawiał jednak jak, gdzie i w jakim celu wszedł w ich posiadanie.

Obaj mężczyźni zostali umieszczeni w policyjnych celach. W kolejnych dniach kryminalni w ramach działań operacyjnych zebrali dowody świadczące o tym, że obaj męż-



czyźni w lipcu ubiegłego roku dopuścili się kradzieży samochodów marki bmw serii 3 i 5. Obaj przyznali się do przestępstw, a następnie podczas prokuratorskiego przesłuchania

poddali się dobrowolnie bezwzględnej karze pozbawienia wolności. Teraz o ich dalszym losie zadecyduje sąd, który może ich skazać nawet na 10 lat więzienia.

**Wpadli za posiadanie**

Policjanci z mokotowskiego wydziału wywiadowczo-patrolowego zatrzymali 20-latkę i

Młodszy miał przy sobie mefedron.

Kwadrans przed godziną 2:00 w nocy mundurowi patrolowali ulicę Czerniakowską na Mokotowie. W pewnym momencie zauważyli dwóch młodych mężczyzn, jeden z nich na widok oznakowanego radiowozy wyrzucił z kieszeni zawiniątko. Funkcjonariusze postanowili wylegitymować obu mężczyzn, od starszego z nich z ust wyczuwalna była woń marihuany, przyznał się, że palił z koleżanką, z którą się spotkał wcześniej. Na pytanie, czy ma przy sobie narkotyki, zaprzeczał, w trakcie kontroli jednak mundurowi znaleźli przy nim woreczek z proszkiem. Oświadczył, że to mefedron, który ma na własny użytek. Młodszy z mężczyzn zaprzeczał żeby cokolwiek wyrzucił, w zawiniątku, które znajdowało się w jego pobliżu funkcjonariusze ujawnili amfetaminę. Mężczyzna twierdził, że to nie jego. Obaj wyładowali w policyjnym areszcie, a następnego dnia obaj usłyszeli zarzuty. Właścicielowi odrzuconego zawiniątka wróciła pamięć, stwierdził, że narkotyki były jego. Teraz o losie obu mężczyzn zadecyduje sąd, który może ich skazać na 3 lata więzienia.

jego o rok młodszego kolegę podejrzanych o posiadania środków odurzających. Starszy z legitymowanych wyrzucił zawiniątko z amfetaminą na widok policyjnego radiowozy.

Założ **kartę**  
w swoim sklepie  
i kupuj taniej z

**bonus**  
E.Leclerc

Pobierz **aplikację**  
i zyskaj więcej  
z **bonus** E.Leclerc!



**AKTYWUJ KUPONY W APLIKACJI\***  
**ZESKANUJ KARTĘ PRZY ZAKUPACH**  
**I SKORZYSTAJ Z RABATU**

KUPUJ TANIEJ Z **bonus** E.Leclerc

Oferta ważna od 6.04 do 17.04.2021 r.

**ZESKANUJ KARTĘ PRZY ZAKUPACH AKTYWUJ KUPONY W APLIKACJI\***

**-23%**  
**0,99**  
1 szt.  
cena z kartą  
**1,29**  
1 szt.  
cena bez karty

**Śmietana Primo 12%, 18%**

Zott  
180 g  
cena za 1 kg = 5,50/7,17

**-21%**  
**2,99**  
Topak.  
cena z kartą  
**3,79**  
Topak.  
cena bez karty

**Herbata ekspresowa  
zielona Big-Active**

Herbapol, 30 g/34 g/20 tor., mix rodzajów  
cena za 1 kg = 99,67/87,95/126,34/111,48

**-1 zł**  
**8,49**  
Topak.  
cena z kartą  
**9,49**  
Topak.  
cena bez karty

**Szyntle z indyka**

Indykpol  
360 g  
cena za 1 kg = 23,58/26,36

**-20%**  
**2,79**  
1 opak.  
cena z kartą  
**3,49**  
1 opak.  
cena bez karty

**Chusteczki odświeżające  
o działaniu antybakteryjnym**

20 szt.  
cena za 1 szt. = 0,14/0,17

**-20%**  
**5,99**  
1 opak.  
cena z kartą  
**7,49**  
1 opak.  
cena bez karty

**Papier toaletowy  
3-warstwowy**

8 rolek, mix rodzajów  
cena za 1 rolkę = 0,75/0,94

**-20%**  
**3,99**  
1 szt.  
cena z kartą  
**4,99**  
1 szt.  
cena bez karty

**Szampon  
do dywanów**

500 ml  
cena za 1 liter = 7,98/9,98

**-20%**  
**3,19**  
1 szt.  
cena z kartą  
**3,99**  
1 szt.  
cena bez karty

**Płyn do mycia  
naczey sensitive**

1 liter

**-5 zł**  
**24,99**  
1 szt.  
cena z kartą  
**29,99**  
1 szt.  
cena bez karty

**Grill okrągły\***

Floraland  
śr.rusztu 32,5 cm, wys. 43 cm

**-40%**  
**11,99**  
1 para  
cena z kuponem  
**AKTYWUJ**  
**19,99**  
1 para  
cena bez kuponu

**Baleriny damskie**

roz. 36-41  
mix wzorów i kolorów

**-1,50 zł**  
**27,19**  
1 opak.  
cena z kuponem  
**AKTYWUJ**  
**29,49**  
1 opak.  
cena bez kuponu

**Kapsułki do zmywarki  
Fairy**

Procter&Gamble, 28 szt. - 42 szt. mix rodzajów  
cena za 1 szt. = 1,00- 0,67/1,05-0,70

**-2 zł**  
**6,99**  
1 szt.  
cena z kuponem  
**AKTYWUJ**  
**8,99**  
1 szt.  
cena bez kuponu

**Nawóz Floreo**

Planta  
250 g, mix rodzajów  
cena za 1 kg = 27,96/35,96

**-1 zł**  
**7,99**  
1 opak.  
cena z kuponem  
**AKTYWUJ**  
**8,99**  
1 opak.  
cena bez kuponu

**Węgiel drzewny/  
Brykiet**

Albi  
2,5 kg

**OGRÓD**  
*my to mamy!*

E.Leclerc  
URSYNÓW

**Szanowni Klienci,**  
zapraszamy w godz. 9.00 - 18.00  
do **SKLEPU OGRODNICZEGO**  
przy stacji paliw

**E.Leclerc**  
URSYNÓW

www.eleclerc.pl f e.leclerc.poland  
e.leclercwarszawaursynow

**GALERIA  
KEN  
CENTER**

www.kencenter.pl f galeriakencenter

Godziny otwarcia galerii  
**pon. - sob. 10.00 - 21.00**

Godziny otwarcia hipermarketu  
**pon. - sob. 7.00 - 22.00**

Hipermarket Warszawa Ursynów  
ul. Ciszewskiego 15  
róg Komisji Edukacji Narodowej  
tel. (22) 389 86 00  
www.eleclerc.pl

dojazd autobusami:  
192, 179, 185, 193, 195, 209, 148,  
503, 166  
stacja metra: Stokłosy, Imielin

Kwiecień

P	W	Ś	C	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

niemięta handlowa zakaz handlu